ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

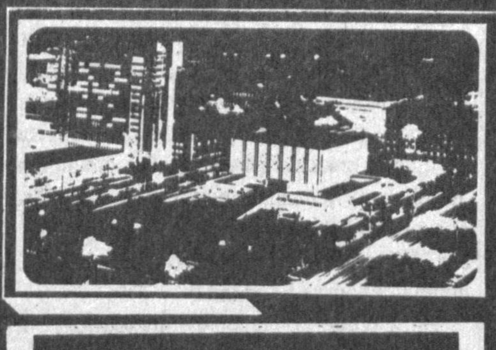

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 9 (8.593) ◆ 1995 йил 20 январь, жума ◆ Сотувда эркин нархда

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

❑ Хивадаги «Хоразм автомобиль заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси «ЗИЛ» автомашинаси шассиси негизида машиналар чиқариш тараддудида. Бу машиналарга янги Ўзбекистон — Россия қўшма акционерлик жамияти — «Хазавтозил» рамзи ўрнатилади. Кеча «Ўзавтотранс» давлат-акционерлик корпорациясида шу қўшма корхонанинг таъсис ҳужжатларини тантанали вазиятда имзолаш маросими бўлди.

❑ Асакадаги 2-пахта тозалаш заводида иккита янги цех — тикувчилик ва гилам тўқиш цехлари очилди. Корхона тадбиркорларининг саъй-ҳаракатлари туфайли қисқартирилиши эҳтимоли бўлган ишчилар иш билан таъминланадиган бўлди. Бундан ташқари бир гуруҳ ишчилар касаначилик фаолияти билан шуғулланади.

❑ Тахиатош гидроэлектростанциясида соатига 1400 кубометр ҳажмдаги сувни кимёвий тозалаб берадиган янги қурилма ишга туширилди.

❑ Қўқонга Ҳиндистондан мармарларни ишлайдиган жиҳозларнинг дастлабки туркуми келтирилди. Бу ердаги қурилиш материалларини ишлаб чиқарадиган бирлашма мутахассислари жиҳозларни монтаж қилишга киришдилар. Шуни айтиш кераки, бу ерда Ҳиндистоннинг «Режистон Педрине» фирмаси билан ҳамкорликда корхона ташкил этилмоқда.

❑ Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Қорақалпоғистон бўлими биоэкология институтида янги минерал ўғит яратилди.

❑ Нуробод шаҳрида Бухоро қоракўл заводи билан ҳамкорликда «Юлдуз» қоракўл тикувчилик фирмаси ишлай бошлади.

❑ Нукусда миллий мусиқани тарғиб этиш маркази ўз фаолиятини бошлади.

❑ Конимех тумани марказида замонавий усулда қурилган янги деҳқон бозори ишга туширилди.

❑ Ўтган куни валюта биржасида бўлиб ўтган савдода АҚШ 1 долларининг сотиб олиш ва сотиш тижорат қиймати аввалги даражада — 25 сўм миқдорида қолди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❑ Кеча Грознийдаги президентлик саройи узра Россия Федерациясининг байроғи ҳилпирай бошлади. Бу ҳақда РАТА — ТАСС мухбирига Россия Федерацияси ҳукуматининг матбуот хизматидан хабар қилишди. Жоҳар Дудаев жангарилари саройни тарк этди, бино россиялик ҳарбий хизматчилар назоратида турибди. Сарой соат 15 да жангарилардан буткул озод этилди.

❑ Кеча Россия Федерацияси Президенти Борис Ельцин Чеченистондаги воқеалар муносабати билан баёнот ила чиқиб, ушбу республикада қилиниши керак бўлган муҳим вазифалар ҳақида сўзлади.

❑ 1995 йил 1 февралдан бошлаб қарилик бўйича тўланадиган пенсиянинг миқдорини ойига 54.100 рубль миқдорида белгилаш тўғрисидаги таклифга Давлат Думаси овоз берди.

❑ Бугун Россия Федерацияси Президенти Борис Ельцин билан Москвада қисқа муддатли дам олишини охирига етказган Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоевнинг учрашуви бўлиши кутилмоқда. Унда икки давлат ўртасидаги алоқаларни ривожлантиришга қаратилган бир қатор ҳужжатларни имзолаш кўзда тутилган.

❑ Магадандаги бош почтамтда кучли портлаш юз берди. Телеграф участкаси шикастланди, жиҳозларга зарар етди, бино ҳам анча зарарланди. Портлаш қурилмаси эрта тонгда ишлаганлиги боисидан қурбонлар бўлмади.

❑ Генерал Дмитрий Якубовскийга Россия миллий кутубхонаси — Петербургнинг собиқ халқ кутубхонасидан қўлёзмаларни уюшган жиноятчи гуруҳлар таркибида ўғирлашда қатнашганлиги учун айбнома қўйилди. Расмий айбнома билан танишган Д. Якубовский ўзини айбдор деб тан олмади.

ХОРИЖДА

❑ Ўзбекистон Республикасининг Франциядаги Фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Акмал Саидов 18 январь куни Франция Республикаси Президенти Франсуа Миттеранга ишонч ёрлиғини топширди.

❑ БМТ Бош котиби Бутрос Ғолий Чеченистонда юз бераётган воқеаларни Россиянинг ички иши деб баҳолади.

❑ Чехия ва Польша Президентлари Вацлав Гавел ва Лех Валенса Прагада икки кунлик кенгашни ниҳоясига етказдилар. Улар ўз мамлакатларини НАТОга қабул қилинишини даъват этдилар.

❑ Грузия Президенти Эдуард Шеварднадзенинг Болгарияга расмий ташрифи давом этмоқда. Ушбу ташрифнинг энг муҳим мақсадларидан бири ҳар икки давлат ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартноманинг имзоланишидир.

❑ Хитой Халқ Республикасининг раҳбари Дэн Сяопин соғ-саломат. Хитой ташқи ишлар вазирлигининг вакили кейинги пайтларда Хитой ислоҳотларининг отаси хасталиги тўғрисида тарқатилган хабарлар хусусидаги журналист берган саволга ана шундай деб жавоб қайтарди.

❑ Бразилия 2004 йилги Олимпиада ўйинларининг мезбони бўлишга Рио-де-Жанейро шаҳрининг номзодини кўрсатиш режасида.

ИСЛОҲОТ ЙЎЛИДА ЯНАДА ҚАТЪИЯТЛИ БЎЛАЙЛИК

СУРАТДА: мажлис пайти.

С. Зуфаров олган сурат.

18 январь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурида Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси, вилоятлар, Тошкент шаҳри ҳокимлари ҳамда айрим вазирликлар раҳбарлари иштирокида мажлис бўлди. Уни Президент Ислом Каримов бошқарди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва маҳаллий кенгашларга сайловдан кейин вилоят, туман ва шаҳарларда ўтказилган биринчи ташкилий сессияларнинг якунлари, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш борасида Қорақалпоғистон Республикасида, вилоятларда ва Тошкент шаҳрида амалга оширилаётган ишлар, қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларнинг бориши тўғрисидаги масалалар муҳокама этилди.

Республика Олий Мажлиси ва маҳаллий кенгашларга бўлган сайловнинг Ўзбекистон ҳаётидаги ўрни, одамлар онггига таъсири катта аҳамиятга эгадир, деди Президент Ислом Каримов. Зеро, у демократик руҳда, муқобиллик асосида ўтгани билан халқаро миқёсда ҳам юртимиз обрўсига обрў қўшди. Сизларни ана шундай кескин курашда халқ ишончига сазовор бўлганингиз — депутат этиб сайланганингиз билан табриклайман. Қолаверса, Маҳаллий кенгашларнинг биринчи ташкилий сессияларида ҳам мана шу ерда ўтирган ҳокимларга юксак ишонч билдирилди, модомики ҳокимлар — Президентнинг жойлардаги вакили экан, мен буни ўзимга билдирилган ишонч каби қабул қиламан.

Аввал айтганимдек, мамлакатда амалга оширилаётган сиёсий ва иқтисодий ислоҳотнинг биринчи босқичи якунланди. Биз бу даврда, аввало, давлат бошқарув тизимини шакллантириб олдик. Маҳаллий кенгашлар, маҳалла оқсоқоллари йиғинлари ҳозирги осойишталик ва барқарорликнинг пойдевори бўлиб хизмат қиляпти, десак хато бўлмайди. Мустаҳкам бошқарув тизими қабул қилинган Фармон ва қарорларнинг юқоридан қуйи поғонагача етиб боришини таъмин этмоқда. Бусиз ҳеч нарсага эришиб бўлмайди. Бошқача айтганда, бошқарув тизими мустаҳкам бўлсагина иш юришади.

Ўтказилган сайловнинг энг катта сиёсий аҳамияти — ана шу тизимни шакллантириб олганимиздир. Энди асосий иш шу тизимни жонлантириш, улуғвор вазифаларни бажара оладиган ҳолга келтиришдан иборат.

Бу туман ва шаҳар кенгашларини қандай одамлар бошқаришига ҳам боғлиқ. Биз бугун шу масалани пухта ўйлаб ҳал қилишимиз лозим. Чунки ҳамма иш — ислоҳотнинг амалга оширилиши ҳам, аҳолининг таъминоти ҳам, ободонлаштириш ҳам кўп жиҳатдан ҳокимларнинг даражасига, қатъиятига боғлиқдир.

Конституцияга биноан вилоят ҳокимларини Президент тавсия этади. Мен кимни шу масъулиятли лавозимга лойиқ топган бўлсам — унга ишонч билдирганимдир. Бошқача айтганда, мен уларнинг кафолатини зиммамга оламан. Вилоят ҳокимлари эса туман ва шаҳар ҳокимлигига муносиб номзодларни топиб, тақдим этишлари ҳамда уларнинг фаолияти учун жавоб беришлари шарт. Бундай лавозимларга масъулиятсиз, қатъиятсиз, йўлдан тоядиган, халқ ҳақига хиёнат қиладиган одамлар тасдиқланиб қолмаслиги керак.

Илгари юртимиздаги тинчлик, осойишталик — энг катта бойлигимиздир, деган эдим. Яна бир улкан давлатимиз эса мана шу юрт фуқароларининг, халқимизнинг юксак ишончидир. Ҳаммамизга ана шу ишончни оқлаш насиб этсин. Халқни меҳр-оқибатли қилиш, бир мақсад йўлида бирлаштириш борасида чеккан заҳматларимиз, қийинчиликларимиз, билингки, ҳеч қачон зое кетмайди. Одамлар ҳамма нарсани, кимнинг қандайлигини доим кўриб, билиб туради.

Сайловда учта сиёсий-ижтимоий куч — Халқ демократик партияси, маҳаллий ҳокимлик вакиллари ҳамда «Ватан тараққиёти» партиясидан кўрсатилган номзодлар депутатлик мандати учун курашди ва энг муносиблар бу юксак ишончга сазовор бўлди, дея таъкидлади Ислом Каримов. Энди ҳар бир депутат уни қайси сиёсий куч тавсия этган бўлса, амалий фаолиятида ана шу партия ёки ҳокимлик органининг дастурига амал қилиши, унинг ғояларини олға суриши даркор. Бундай деяётганимнинг сабаби шуки, баъзи депутатлар бошқа сиёсий куч ҳомийлиги остида мандатга эришиб, энди ўзини халқ демократик партия вакили деб эълон қилмоқда. Марказий сайлов комиссияси ҳам бундай ҳолларга бефарқ қарамаслиги керак. Қисқаси, ҳар ким ўзини тавсия этган, сайловда қўллаб-қувватлаган сиёсий куч номидан иш кўрсин.

Шу маънода Олий Мажлисда ҳам, маҳаллий кенгашларда ҳам турли фракциялар, блоклар ташкил топиши мумкин. Зеро, демократик тамойиллар шуни тақозо этади. Бир масала хусусида турли-туман фикрлар, қарашлар бўлиши, уларни таққослаб, ақл тарозисидан ўтказиш орқали бир тўхтамга келиш одатий ҳолга айланмоғи керак. Фақат ҳар кимнинг мана шу ҳаётни ўзгартириш, янада яхшилаш борасида ўз ғояси бўлсин. Бошқача айтганда, мақсад бир — унга етишмоқ йўли турлича бўлиши мумкин. Бундан кўз юммаслик керак. Қолаверса, парламент фаолиятида, умуман жамиятда фикр эркинлиги, ғоялар ранг-баранглиги бўлмаса, айниқса, унга йўл берилмаса, тараққиёт, олға силжиш қийинлашади. Яқин ўтмишимиз — бунинг яққол далилидир.

Яширишнинг ҳожати йўқ, бизда эскидан қолган бир иллат бор: «Яшасин якдиллик» деган хитобларга ўрганиб қолганмиз. Гўё биров сал бошқача фикрласа, ҳаммаёқ остин-устун бўлиб кетадигандай хавотирга тушамиз. Унга душманимиздай қараймиз. Энди у замонлар ўтди. Ҳар қандай фикрни муҳокама қилиб, ҳақиқат баҳсларда туғилади, деган ақидага амал қилиб, энг маъқул, энг тўғри йўлни топиш мумкин. Фақат Конституция доирасида, ортиқча ҳою-ҳавасга, шовқин-суронга берилмасдан ҳаракат қилиш керак, холос. Очиқ, демократик давлат барпо этишнинг йўли шу ва биз бу йўлдан қатъият билан бораверамиз. Чунки, барчамизнинг энг эзгу мақсадимиз бир, у ҳам бўлса — ҳуқуқий, демократик жамият қурмоқ, эркин иқтисодиёт барпо этмоқ. Авлодларга озод ва обод ватан қолдирмоқдир.

Митингбозлик, бақир-чақирлар авжга чиққан йиллардаги шиорларни эслайлик, деди Президент. Улар асосан ватан мустақиллиги, тилимизга давлат мақомини бериш, пахта яккаҳокимлигини тугатиш, экологик вазиятни яхшилаш, деҳқонларга ер бериш, эркин иқтисодиёт барпо этиш, миллий қадриятларни тиклашдан иборат эмасмиди? Бугун, айтинглар-чи, ана шу ишлардан қайси бири амалга ошмасдан қолди? Бизга ўзини мухолиф санайдиганлар ҳам ҳақиқатнинг юзига тик қараб, шу саволга жавоб берсин! Уларнинг яна нима армони қолди?

Ҳаммасига осойишта, тинч йўл билан, миллатлар орасига нифоқ солмасдан, ҳеч кимни камситмасдан эришса бўлар экан-ку! Агар ўша пайтда қуруқ ваъдаларга учиб, йўлимиздан адашиб кетганимизда нима бўларди? Бундай адашишларнинг аянчли оқибатларини ён қўшниларимиз ва бошқа кўплаб собиқ иттифоқ республикалари мисолида кўриб турибмиз-ку! Хайриятки, халқимиз, унинг онгли қисми тўғри йўлни танлай олди.

Ҳамма мана шу ҳақиқатни, ҳаёт ўзгариб бораётганини тўғри тушуниб олиши, айниқса раҳбарлар буни чуқур ҳис этиши, дунёқарашини ўзгартириши, фаолиятини бугунги кун мезонларига мослаб ташкил этиши шарт, дея таъкидлади Ислом Каримов. Акс ҳолда, у замон талабларига жавоб бера олмайди, охир-оқибатда аравадан тушиб қолади. Шуни таъкидлаш кераки, баъзи ҳокимларда кадрларга нисбатан талабчанлик етишмаяпти, янги кучлардан — билимдон, ўзидан устун ёшлардан чўчиш, уларга йўл очиб бермаслик кайфиятлари бор. Бу бир кун келиб панд бериши мумкин. Қолаверса, айрим жойларда ҳокимлар майда хўжалик ишлари билан ўралашиб қоляпти. Оқибатда эл-юртни ободонлаштириш, аҳоли таъминотини, ҳаёт шароитини яхшилаш борасидаги ишлар кўнгилдагидек амалга оширилмаяпти. Ҳолбуки, халқ етакчиси бўлган ҳар бир раҳбарнинг энг муқаддас бурчи — одамларга ғамхўрлик қилиш, уларни бирлаштириш, сиёсатимиз — эзгу мақсадларимиз йўлида жипслаштиришдан иборатдир. Чунки йўл қурилса — ободлик бўлади, газ келса — ҳаёт тарзи ўзгаради, сув — одамларга саломатлик бахш этади.

Шу нуқтаи назардан қараганда, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш борасидаги ишлар кўнгилдагидек эмас, деди Ислом Каримов. Бунинг сабаби шундаки, кўплаб ҳокимлар боқимандалик кайфиятидан ҳали ҳам халос бўлолгани йўқ. Ҳамма республика ҳукумати таъминлайдиган — марказлашган манбаларга кўз тикиб ўтирибди. Бизнинг бугунги энг катта душманимиз — боқимандалик. Аҳоли эҳтиёжи учун зарур бўлган маҳсулотларнинг бир қисмини ўзида етиштиришга, камини ўз йўли билан четдан олиб келишга етарли ҳаракат йўқ. Биронта вилоятнинг бу борадаги топшириқни бажармагани шундай хулоса чиқаришга мажбур қилади. Ўзингиз ўйланг, Жиззах вилоятида лалми ерлардан бор-йўғи 7 центнердан ҳосил олингани, аҳолиси кўп бўлган Фарғона вилоятида — 62 минг гектар ерга дон экилганини қандай баҳолаш мумкин? Қорақалпоғистондаги аҳвол бундан ҳам баттар! Ёки машаққат билан келтирилган озиқ-овқат маҳсулотларининг четга чиқиб кетаётганига чидаб бўладими? Қисқаси, ҳар бир вилоят аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш дастурини ишлаб чиқсин. Марказдан қанча маҳсулот олади, ўзи қанчасини топади — буни келишиб олсин. Ҳукумат ўзига тегишли қисмини етказиб беради. Муҳими, ҳар бир дўконда бўлиши белгилаб қўйилган ун, ёғ, шакар, чой каби саккиз турдаги маҳсулот доимо турсин. Токи одамлар ишонч билан, хотиржам яшасин.

Лекин бу ўринда ўзингни бил, ўзгани қўй қабилида иш бўлмаслиги керак. Ўзбекистон яхлит мамлакатлигини унутмайлик. Масалан, Хоразмда ортиқча гуруч бўлса, Қашқадарёда ғалла бор. Четга югургандан кўра, улар ўзаро маҳсулот алмашса, яхши эмасми?

Қишлоқ хўжалигида ислоҳотнинг амалга оширилиши муҳим аҳамиятга эга, деди Президент. Чунки бу халқ хўжалигининг барча соҳаларига таъсир этади. Қишлоқ хўжалиги ўзгармас экан, ҳаётда ўзгариш бўлмайди. Бунинг учун эса шу соҳада хусусийлаштиришни жой-жойига қўйиш керак. Афсуски, биз бунга ҳали тўла эриша олганимиз йўқ. Негаки, энг катта камчилик — ҳамон расмиятчилик кучли. Давлат, жамоа хўжаликларининг номи, мулк шакли ўзгаргани билан моҳият ўзгармаяпти. Ҳамон ўша раҳбар, қотиб қолган раҳбар бошқарув тизими билан жойида ўтирибди. Энг ёмони — ислоҳот йўлида тўсиқ ғов бўляпти. Бунга барҳам берилмас экан, токи ҳар бир деҳқон ерга, ишлаб чиқариш воситаларига ўз мулким деб қараб, шунга яраша муносабатда бўлмас экан, мақсадга эришиш қийин.

Бу борада кескин чоралар кўриш, фермерларни қўллаб-қувватлаш зарур. Завод ва жамоа, деҳқон хўжаликлари иштирокида агрофирмалар тузиш, уларга бир киши эмас, балки ана шу фирма бошқаруви раҳбарлик қилиши керак. Гўшт, мева, узум маҳсулотларини қайта ишлашда ҳам шундай йўл тутиш лозим. Хуллас, ҳокимликлар, олимлар бу борада бир фикрга келиб, ўз тавсияларини беришлари даркор.

Қишлоқ хўжалигига дахлдор ҳар бир ташкилот — у банкми, техника таъминоти билан шуғулланадими — барчаси шу соҳада ҳақиқий ислоҳотни амалга ошириш учун жон куйдирмоғи шарт. Ҳеч ким бу ишдан четда турмаслиги керак.

Мамлакатда ҳисоб-китоб ишлари ҳам пухта бўлмоғи лозим. Чунки хорижий давлатлар ана шу ҳисоб-китобларда қайд этилган кўрсаткичларга қараб бизнинг иқтисодий салоҳиятимизни баҳолайди, муносабатда бўлади. Қолаверса, ўзимиз ҳам шунга қараб муаммоларимизни аниқлаб оламиз.

Бир мисол: биз маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми пасайди, деймиз. Собиқ иттифоқда ҳар бир киши ўртача 68 килограмм гўшт истеъмол қиларди. Бу кўрсаткич Ўзбекистонда 26-28 килограмм эди. Ҳозир 40 килограммдан ортди. Хўш, бизда гўшт ишлаб чиқариш камайдими, ортдими?

Биз устивор йўналишлар — ғалла ва нефть мустақиллигига эришишни мақсад қилган эдик. Худо хоҳласа, қолган соҳаларда ҳам ўзимизни ўзимиз таъминлайдиган даражага етамиз. Чунки иқтисодий мустақилликнинг нечоғли аҳамиятга эга эканини халқимиз теран тушунади.

Бу йил катта синов йили бўлади. Биринчи босқич даврида қилган саъй-ҳаракатларимиз илк натижаларини бера бошлайди. Қолаверса, мақсадимиз аниқ унга етишиш йўлларини танлаб олдик, ниятимиз эса холис. Кимнингки нияти пок бўлса, яратган ҳам қўллайди, дейдилар. Зеро, мана шу барчамизга азиз бўлган ватан, заҳматкаш халқ фаровонлиги йўлида хизмат қилишдан ортиқ савоб йўқдир, деди Ислом Каримов пировардида.

Йиғилишда Республика Бош вазири А. Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Т. Алимов муҳокама этилган масалалар юзасидан ахборот бердилар. Шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимларининг бу борадаги ҳисоботлари тингланди.

Аҳмад ХЎЖА,
(ЎзА).

ПРЕЗИДЕНТ ҲАМДАРДЛИК БИЛДИРДИ

17 январь куни Японияда юз берган кучли зилзила оқибатида кўплаб одамлар ҳалок бўлгани муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов шу йил 19 январь куни Япония императори Акихито ва Бош вазири Томиити Мураямага ҳамдардлик мактуби йўллади.

Ўзбекистон ва жаҳон

ЭНГ ЙИРИК МУСОБАҚА АРАФАСИДА

Дунёнинг энг кучли спортчилари 1996 йил Американинг Атланта шаҳрида ўтказиладиган Олимпиадага қизғин тайёргарликни бошлаб юборишди. Жумладан, республикамиз олимпиячилари жамоаси ҳам ушбу энг нуфузли мусобақаларда илк бор қатнашиш учун тараддуд кўрмоқда. Мезбонлар ҳам бутун жаҳондан ташриф буюрувчи спортчиларни муносиб кутиб олиш, мусобақаларни энг юқори савияда ўтказиш учун кенг кўламда ҳозирлик кўришни бошлаб юборганлар.

Яқинда юртимизга Американинг Жоржия штатидаги Маунт Вернон шаҳарчасида жойлашган Брютон — Паркер коллежи президенти доктор Линн Холмс ташриф буюрди. Бу унинг республикамизга қилган иккинчи сафари бўлиб, бундан икки йил муқаддам Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети ва Бухоро давлат университети ҳамда юқорида айтилган коллеж ўртасида алоқалар ўрнатилган эди. Бу гал ҳам ана шу ўқув юртларининг таклифига биноан келган меҳмон мавжуд алоқаларни янада кенгроқ йўлга қўйиш ниятида эканлигини айтди.

— Ҳозирча Брютон-Паркер коллежида бир ҳамюртингиз таҳсил оляпти,— деди у,— тез орада ўзбекистонлик талабалар сафи кенгаяди, деб умид қиламан.

Меҳмоннинг ташрифидан асосий мақсад фақат шу эмас. Коллеж 1996 йилги Олимпиада ўйинлари ўтказиладиган Атланта шаҳри яқинида жойлашган. Шунинг учун ҳам Ўзбекистондан борадиган делегацияни қабул қилиш, спортчиларнинг тайёргарлик кўришлари учун етарли шароитлар яратишни коллеж ўз зиммасига олган.

— Тошкентга келишимиздан асосий мақсад — коллежимиз ва республикамиз миллий олимпия қўмитаси ўртасидаги ҳамкорлик дастурини амалга оширишни тезлатишдир,— дейди доктор Линн Холмс.— Бунинг учун бир нечта зарур ҳужжатларни имзолашимиз зарур. Спортчиларингиз коллежимизда икки ҳафта мобайнида тайёргарлик машқларини ўтказишади. Бунинг учун биз ўзбекистонлик спортчиларни қўллаб-қувватлаш мақсадида махсус жамғарма ҳам тузганмиз. Жамғарма фаолиятига Атланта шаҳри атрофидаги саноат доиралари, кичик шаҳарчаларнинг мэрлари катта хайрихоҳлик билан қарамоқдалар. Худди ана шундай ҳамкорларнинг мамлакатингиз вакилларидан топилиши ишимизни анча енгиллаштирган бўлур эди.

АҚШдаги энг кекса ўқув юртларидан ҳисобланмиш Брютон-Паркер коллежининг ташаббуси албатта, эътиборга лойиқдир. Юртимиз спортчилари ҳам саъй-ҳаракатларни оқлаб, жаҳоншумул мусобақаларда муносиб иштирок этадилар, дея умид қиламиз.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

1995 ЙИЛГИ ПАХТА ВА БОШОҚЛИ ДОН ЭКИНЛАРИ ҲОСИЛИ ЕТИШТИРИШ ҲАМДА ДАВЛАТГА СОТИШНИ ИҚТИСОДИЙ РАҒБАТЛАНТИРИШГА ОИД ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Пахта ва дон етиштиришни янада кўпайтиришдан қишлоқ хўжалик корхоналарининг моддий манфаатдорлигини ошириш ва қишлоқда ижтимоий масалаларни ҳал қилиш мақсадида:

1. Сотиш юзасидан белгиланган топшириқни бажарган хўжаликлар ихтиёрида қолдириладиган маҳсулотлар улуши пахта толаси харид ҳажмининг 40 фоизигача ва бошоқли дон экинлари харид ҳажмининг 50 фоизигача оширилсин, тегишли равишда илгари белгиланган давлат буюртмаси ҳажмлари пахта толасига 67 фоиздан 60 фоизгача ҳамда бошоқли дон экинларига 50 фоизгача камайтирилсин.

2. Ўзбекистон Республикасининг Молия вазирлиги 10 кун муддат ичида пахта ва бошоқли дон экинларининг харид нархлари бўйича, шунингдек пахта толасининг улгуржи нархлари бўйича Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришни иқтисодий рағбатлантиришга оид чора-тадбирлар тўғрисида» 1994 йил 22 августдаги Фармонининг 2-банди ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1995 йил 19 январь.

Собиқ Иттифоқ даврида илмий даражалар ва илмий унвонлар берадиган Олий аттестация комиссияси марказда жойлашган бўлиб, баъзи ихтисосликлар бўйича ўзимизда илмий кенгашлар йўқлиги туфайли олимларимиз номзодлик ва докторлик диссертацияларини ёқлашга Москва ёки бошқа шаҳарларга қатнаб, анча овора бўлар эдилар. Бу эса беҳуда вақтни олиб, баъзан мавзулар долзарблигининг йўқолишига олиб келарди. Республикамиз мустақилликка эришгач фанимиз кенг қулоч ёзиб, юксала бошлади. Нурли истиқболни кўзлаб бу тизимни муносиб илм заҳматкашлари билан таъминлашга алоҳида эътибор беріляпти. Шу ўринда 1992 йил мартида республикамиз Президенти Фармони билан ташкил этилган Олий аттестация комиссияси кўрсатаётган фаолият ҳам диққатга сазовордир. Яқинда мустақил давлатимизнинг илмий-педагогик кадрларига бериладиган илмий даражалар ва илмий унвонларнинг дипломлари ва аттестатлари тайёр бўлди ва шу мартабаларга эришган ўртоқларга берила бошланди. Биз комиссия раисининг ўринбосари, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Т. Азларовга бир неча савол билан мурожаат қилдик.

Мустақиллик мевалари

ФАНИМИЗ ИСТИҚБОЛИ ЙЎЛИДА

— Турсун Абдураҳимович, комиссиянинг асосий вазифалари нималардан иборат?

— Олий аттестация комиссияси республикамизда илмий ва илмий педагогик кадрларга юқори малака даражалар ва унвонларини берувчи ягона давлат ташкилотидир. Олий аттестация комиссияси ўз иш фаолиятини бошлагандан буён республикамизнинг уч ярим мингдан ортиқ илм аҳли ва моҳир педагоглари мазкур даражалар ва унвонларни олдилар. Ҳозирги кунда мамлакатимизда бир юз ўттиздан ортиқ ихтисослашган кенгашлар фаолият кўрсатяпти ва икки юздан ортиқ ихтисосликлар бўйича номзодлик ва докторлик диссертацияларини қабул қиляпти. Ихтисослашган кенгашларда муваффақиятли ўтган диссертация ишлари ОАК га юборилгач унинг эксперт кенгашларида экспертиза қилинади. Бугунги кунда фаннинг турли тармоқлари бўйича ўн олтита эксперт кенгашлари ишлаб турибди, уларга республикамизнинг уч юзга яқин етакчи олимлари жалб қилинган. Шу эксперт кенгашлари турли илмий ташкилотлар, олий ўқув юртларидан келган илмий унвон (профессор, доцент, катта илмий ходим) бериш тўғрисидаги таклифларни ҳам ўрганиб чиқадилар. Эксперт кенгашларининг тавсияларига кўра Олий аттестация комиссияси Раёсатининг қарорига мувофиқ илмий даражалар ва илмий унвонлар берилади. Илмий даражалар ва илмий унвонлар олиш учун қўйилган талаблар ва унинг тартиби бизнинг қатор Низомларимизда келтирилган.

Қувончли томони, Янги йил арафасида биз дипломлар ва аттестатларимизнинг янги нусхаларини тайёрлаб, эгаларига тарқата бошладик. Шу кунгача уч юзга яқин мутахассисга тантанали равишда топширилди.

— Собиқ Иттифоқ даврида ёки бошқа мамлакатларда олинган хужжатларнинг тақдири қандай бўлади?

— Аввало шуни айтиш керакки, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги ҳукуматларининг келишувига биноан 1992 йил 15 майга қадар улар томонидан берилган аттестат ва дипломлар тўла эътироф этилади. Шу муддатдан кейин берилган диплом ва аттестатлар Ўзбекистон ОАКида нострификация (тенглаштириш)дан ўтиши лозим. Бу жараён ҳамма мамлакатларда ҳам бор ва табиийдир. Нострификациядан ўтишнинг тартиб ва қоидалари ОАК Раёсати қарори ва махсус йўриқнома билан белгиланган.

— Номзодлик минимум имтиҳонлари топшириш бўйича қандай ўзгаришлар бор?

— Номзодлик имтиҳонлари асосан аввалги тартибда қолдирилган. Фақат биз бироз вақт фалсафадан имтиҳон топширишни бекор қилиб турдик. Ҳозир эса унинг ўрнига "фалсафа ва фаннинг методологик муаммолари" номида минимум имтиҳони киритилган. 1995 йилнинг 1 январидан ихтисослашган кенгашлар талабгордан шу фандан имтиҳон топширилганлигини талаб қиладилар. Мазкур минимумнинг ўқитилиш дастури етакчи олимлардан иборат муаллифлар гуруҳи томонидан ишлаб чиқилган ва унда мамлакатимизнинг бой фалсафий, тарихий, маданий мероси ҳамда аниқ фанларнинг методологик муаммолари ўрин олган.

Низомимизга кўра диссертациялар муаллиф учун мақбул тилда ёзилиши; ҳимоя қилиниши мумкин. Аммо фаннинг умумаҳамиятига эга бўлган тармоқлари бўйича тайёрланган диссертацияларнинг авторефератлари, улар хорижий мамлакатларнинг илмий марказларига ҳам тарқатилаётганлиги учун рус тилида тайёрланади ҳамда ўзбек ва инглиз тилларида қисқача мазмун билан биргаликда нашр этилади.

— Олий аттестация комиссияси бошқа давлатлардан республикамизга келиб илмий ишларини ёқламоқчи бўлган олимларнинг диссертацияларини ҳам қабул қиладими?

— Бундай ҳоллар анчагина. Ҳамдўстлик давлатларидан, ҳатто бошқа чет мамлакатлардан Ўзбекистонга келиб фаннинг республикамизда кенг ривожланган соҳалари бўйича номзодлик, докторлик диссертацияларини ҳимоя қилаётган олимлар бор. Туркманистон, Қозоғистон, Россия, Ҳиндистон, Вьетнам, Араб мамлакатлари, ҳаммаси бўлиб 85 та шундай дипломлар бердик. Айни пайтда Ўзбекистон фуқаролари ҳам ўзларининг диссертацияларини, агарда мазкур соҳалардан республикамизда ихтисослашган кенгашлар тузиш имконияти бўлмаса бошқа мамлакатларнинг ихтисослашган кенгашларида ҳимоя қилишлари мумкин.

Суҳбатдош Дония ЗОКИРОВА.

Яхши фазилатли кишилар

ОДАМИЙЛИК

Мен "Тоштўқимачи" ҳиссадорлик жамиятида чилангар-дастгоҳ созловчи бўлиб ишлайман. Ўтган йил 22 ноябрь куни иш вақтида кўзимга металл заррачаси кириб кетди. Ишхонамиз шифокори мени республика кўз касалликлари шифохонасига йўлланма билан юборди. Аҳволим оғир эди. Бу ерда мени тезлик билан текшириб, рентген қилдилар. Бу ишларнинг бошида малакали шифокор Раҳимжон Усмонов турди. Уларга Ботиржон Калонхўжаев кўмаклашди. Мени шошилинч равишда жарроҳлик хонасига олиб киришиб, бу ерда кўзимдаги металл заррачани олиб ташлашди.

Мени бир нарса жуда мамнун этди. Бу ердаги шифокорларга, айниқса Ботиржон Калонхўжаев каби ўз касбининг чинакам фидойиларига уларнинг беморларга нисбатан хушфеъллиги, ширинсуханлиги учун миннатдорчилик изҳор қиламан. Уларни одамийлик сингари юксак хислатлар тарк этмаган. Тўртинчи хона даволовчи шифокори Умидахон Файзиевага ҳам дил ташаккуримни изҳор этаман. Улар ёнида турган шафқат ҳамшираларига ҳам катта раҳмат!

Зуннун ЮНУСОВ.

Деҳқон бозорлари қурилишида

"МИРОБОД"НИНГ ЭРТАСИ

Агар шу яқин орада "Миробод" бозорига борган бўлсангиз, унинг олди томонидаги эски пастқам уйлар, ошхона ва дўконлар бузиб ташланганлигининг гувоҳи бўласиз. Ушбу манзарани кузата туриб, беихтиёр хаёлингизга: "Хўш, нега бу ердаги эски бинолар бузиб ташланди экан?" деган савол келади. Боиси, худди шу жойда янги бозор қад кўтарадиган бўлди. Мавжуд бозорнинг эскириб, талабга жавоб бермай қолганлиги учун шундай қарорга келинди.

Янги бозор пойдеворига шу йилнинг бошида ғишт қўйилиши режалаштирилмоқда. Агар қурилиш-тиклаш ишлари белгиланганидек борса, "Миробод"нинг биринчи навбати Наврўз байрамигача, иккинчи навбати эса Мустақиллигимизнинг тўрт йиллиги нишонланаётган кун арафасида фойдаланишга топширилиши керак. Шу аснода ҳозирги ишлаб турган савдо харид қилиш корхонаси ҳам кенгаяди. Қолган-қутган маҳсулотларни қайта ишлаш цехи қурилади. Бу ҳар иккала юмушни бажаришни бозор маъмурияти ўз зиммасига олган. Бу бинолар ҳашар йўли билан қурилади.

— Бизда ҳаммаси бўлиб 22 та хизматчи ишлайди,— дейди бозор директори Абдужалил Қодиров.— Уларнинг кучи билан анча-мунча ишларни амалга оширяпмиз. Бир томондан қурилишга қизғин тайёргарлик кўраётган бўлсак, иккинчи томондан савдо-сотиқ ишларини ҳам бўшаштирмаяпмиз. Шундай қилмасак бўлмайди. Ахир бир кунда тўрт-беш минг харидорга хизмат кўрсатадиган бозоримиз мижозларини ҳам ранжитиб қўймаслигимиз керак-да. Шунинг учун қурилишни икки йўналишда олиб бормоқчимиз. Олдин 300 ўринли расталарни тўла битириб олгач, кейин яна 300 ўринли растани тиклашга киришамиз. Шундай қилсак, қурилиш ҳам, бозорўчар ишлари ҳам бир маромда бораверади.

Бизга шаҳар бозорлари бошқармасидан хабар қилишларича, айнан шу "Миробод"да Тошкент вилояти ва Тошкент шаҳри туманлари билан тузилган ўзаро ҳамкорлик шартномаси яхши амалга оширилаётган экан. Шу ҳақда бозор маъмуриятидан сўраганимизда, улар қўлимизга ҳар куни Тошкент вилояти хўжаликларидан бу ерга келтирилаётган маҳсулотлар рўйхатини тутқазишди. Шунга кўра кунига Пискент туманининг Охунбобоев номли, "Ўзбекистон Мустақиллиги", Навоий номли ва Зангиота ҳамда Қуйичирчиқ туманларининг Улуғбек номли, "Гулистон" жамоа хўжаликларидан 30-40 тонна турли-туман маҳсулотлар келтириб сотилаётган экан. Шунингдек, Янгийўл туманининг "Эрк", "Нишон", "Достон" фермер хўжаликлари ҳам бозорни дала маҳсулотлари билан тўлдириш ишига яхши ҳисса қўшишаётир. Ўтган йил давомида юқорида номлари зикр этилган хўжаликлардан шартномада белгиланган 12 минг 400 ўрнига 13 минг тонна маҳсулот келтириб сотилди.

— Бозоримиздаги нарх-навонинг ўртача сақланиб туришида бу усул бизга қўл келмоқда,— дейди Абдужалил Қодиров сўзини давом эттириб. Шунинг учун ҳам бундай самарали ҳамкорликни давом эттириш ниятида тиниб-тинчимаяпмиз. "Тошавтотранс" билан ҳар куни бизга бир нечта машина ажратиш ҳақида шартнома тузганмиз. Эрта тонгданоқ ана шу транспортлар ёрдамида хўжаликлардан сара маҳсулотлар келтирилади.

Бозор маъмурияти яна бир хайрли ишни амалга ошириб қўйибди. Улар қиш палласида маҳсулот танқислигини назарда тутиб, улардан анча-мунча жамғариб қўйишди. Масалан, ҳозирга қадар 70 тонна картошка, 78 тонна сара пиёз ғамланган. Бу маҳсулотлар зарур вақтда савдо харид корхонаси орқали сотилади.

Катта қурилиш бошланиши арафасида турган бозорда сотувчи ва харидорлар учун иложи борича қулайликлар яратишга ҳаракат қилинмоқда. Ошхона, чойхона, новвойхона, кичик бўлса ҳам шинамгина деҳқонлар уйи ўз ташрифчиларига баҳоли қудрат хизмат кўрсатмоқда.

Хуллас, орадан ойлар ўтади. Ана шунда мирободликлар ҳозирги 500 ўринли эски бозор ўрнига 600 савдо ўрнига эга бўлган ўзларининг янги замонавий бозорларига эга бўладилар.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

Ибратли ҳикоятлар

БУЮК МЕРОС

Улар маҳаллада икки киши эди. Бири ер бўлса, бири — осмон. Бири — оғир, босиқ, бири — шўхроқ, ҳавойироқ. Уларни кўпинча бирга кўрган одамлар ажабланишарди.

— Миртожини ишқилиб Норнинг боласи йўлдан урмаса бўлди,— дерди баъзи отахонлар.

Кўпни кўрган Жаббор ота эса бошқача фикр юритарди:

— Норнинг боласи тоғаларига ўхшаганроқ чиқди. Миртожи билан ошна бўлса, зора ибрат олса.

Гапга Мадмуса пўрим якун ясарди:

— Ким кимдан ибрат олади Аллоҳга аён.

Миртожининг ҳеч ким ҳали кўчадан бесалом ўтганини, бирор, оғиз ножўя сўз айтганини биров билмайди. Кексани ҳам, тенгқурларини ҳам бирдай эҳтиром қилади. Бировнинг жиндак юмуши бўлса ўзининг ишидек сидқидилдан бажаради. Одоби, хулқига таъриф йўқ эди.

Норнинг боласи деганлари Нурбой текканга тегиб, тегмаганга кесак отиб ўтди. Аввал тилозор эди, бора-бора дилозор бўлиб улғайди.

Бир куни чойхона олдидан ўтаётганда Жаббор ота унга танбеҳ берди:

— Отанг тенги одамлармиз. Тангрининг қарз саломини ҳам бериб ўтмайсан-а? Нима бўлган ўзи сенга?

— Биз ҳар ҳафтада бир салом берамиз,— тиржайди Нурбой,— бир ҳафтага етади, бобой. Агар хоҳласангиз бир ойлигини битта бериб юборамиз.

Оқсоқоллар ранжиб, саломинг қурсин, дегандек тескари ўгирилишди.

— Миртожидан ибрат олсанг бўлмайдими?— койиди Мадмусаҳ пўрим,— қара, кўрганнинг кўргиси келади,— гапла-шиб тўймайсан.

— Э,— қўл силтади Нурбой,— тозаям бош оғриғи бола экан. Одам бўлармикин деб, беш-ўн кун ёнимда олиб юрдим. Биласиз, мен йигитларнинг гули билан ошнаман. Икки марта ошга олиб бордим. На ош ейди, на гапни гапга қовуштиради. Тағин менга: "Ошна, сенга ачинаман, эсиз йигитлигинг — гуллаган даврингни увол қилаяпсан", дейди. Ўзинг дедим, увол қилаётган. Ўзи шу боланинг нимасини ҳурмат қиласизлар-а? Беш-ўн танга пули бўлмаса, "Волга"си бўлмаса...

— Унда сенда йўқ нарсалар бор. Ақлхуш, идрок, одоб, одамгарчилик бор. У эртага маҳалламизнинг обрўси бўлади.

Жаббор ота, э, бор-эй, дегандек қўл силтади. Чой чойда қолди. Отахонлар хаёлга чўмишди.

— Ассалому алайкум!— ногаҳоний ўктам овоздан отахонлар ўзига келди. Қўлида иккита иссиқ нон, икки чойнак чой кўтарган Миртожи сўри олдида турарди.

Отахонларнинг юзида мамнуният жилваланди. "Ҳеч бир ота ўз фарзандига хулқу одобдан буюкроқ мерос беролмайди". Ҳадиси шарифдаги бу сўзлар Жаббор отанинг фикридан чақмоқ чақиб ўтди.

УСТА КАРИМНИНГ БОЙЛИГИ

Уста Мўминнинг қўли гул эди. Лекин шунга яраша бир бадфеъли ҳам бор эди: билганларини ҳеч кимга ўргатмасди.

— Ахир устанинг шогирди бўлади,— деди бир кун шериги уста Карим,— бунақада ному нишонсиз кетасан-ку!?

Уста Мўминнинг рости уста Каримга ичичидан ҳаваси келиб юрарди. Ўн бешдан ортиқ шогирди бор. Бир-иккитаси росмана уста. Шу гап сабаб бўлди-ю шеригига ёрилди:

— Биласанми, ҳатто ўғлимга ҳам ўргатмаганман, касбимни, сен шогирдни гапирасан-а. Худди улар ҳамма нарсани тортиб олиб қўяётгандек.

— Барибир дунёдаги ҳамма иморатларни қуролмайсан-ку. Бир куни омонатингни топширасан-ку! Ахир сендан кейин бир-икки шогирдинг ҳақингга дуо қилиб, ишингни давом эттирса ёмонми, ахир?

— Яхши, албатта,— иқрор бўлди уста Мўмин,— лекин қандоқ қилай бир-иккитаси шогирд тушди-ю, бир ҳафтада тахтаўқлоғини йиғиштирди.

— Чин дилдан ўргатмайсан-да! Агар чин дилдан ўргатсанг биров хафа ҳам бўлмайди. Сен қўл учида ўргатасан-да.

Шу лаҳзада ҳовлига беш-олти ўсмир кириб келди.

— Ассалому алайкум, уста бува!— салом беришди улар бараварига. Уста Каримнинг чеҳраси очилиб кетди. Уларни худди ўз фарзандларидек эркалади.

— Ие-ие, келинглар, келинглар. Ҳой, кампир, буёққа қара, болаларинг келишди. Оббо сизлар-эй, оббо сизлар-эй...

Ўсмирлар бири олиб, бири қўйиб уста Каримни саволга тута кетишди. Уста Карим уларнинг ҳар бир саволига батафсил жавоб берар, ҳатто тушунмаганларини чизиб ҳам кўрсатарди.

Бу орада уста Каримнинг кампири айланиб-ўргилиб дастурхон ёзди. Гангир-гунгур билан чой ичишди.

Бир четда қолиб кетган уста Мўмин ичичидан эзилиб ўтирарди. "Уста Каримнинг оч қолаётган жойи йўқ. Обрў-эътибори жойида, ўзи феълим тор экан",— кўнглидан ўтказди у.

"Илмни ўрганиб, сўнг уни бошқаларга ўргатмаслик гўёки молу дунёни йиғиб, уни сарф қилмай, кўмиб қўйиш билан баробардир". Ҳадиси шарифдаги бу ибратли сўзларни уста Мўмин биладими—йўқми билмадик. Лекин у бойлик кўмилган ўранинг устида ўтирганга ўхшарди.

Уста Карим шогирдлари билан аслаҳа-анжомларни кўтариб, йўлга тушишаётганда уста Мўминга кўзлари тушди, ўнғайсизланди.

— Э, уста Мўмин, болалар билан бўлиб,— кечирим оҳангида сўзлади уста Карим.

— Ўранинг оғзини шу бугундан бошлаб очганим бўлсин,— деб юборди уста Мўмин.

Уста Карим унинг нима демоқчилигини тушунди.

Темур УБАЙДУЛЛО.

Нуқтаи назар

БИЗ ҚАНДАЙ БАҲСЛАШАМИЗ?

Одатда ишдан уйга қайтаётганимизда автобуснинг орқа ўриндиқларига ўтириб олган ўспиринларнинг гап-сўзлари қулоғимизга чалинади. Улар ҳиринглашиб, кесатиқлар билан нималар ҳақидадир ўзаро баҳслашишади. Фикрлари саёз, танланган мавзулар шунчалар бачканаки, асти қўяверасиз. Диққат билан тинглаган киши улар мунозара юритишяптими ёки бир-бирларини ҳақорат қилишаяптими, тушунолмай боши қотади. Бирор жиддий масала устида, айтайлик ишбилармонлик, ҳунар ўрганиш, ҳеч бўлмаса ўқиган китоби ёки кўрган кинолари хусусида теран, фойдали фикр-мулоҳаза юритувчи ёшларимиз қани?

Шундай дамларда ўтган йили ёзда Хумсонга дам олишга борганимизда содир бўлган бир воқеа ёдимизга тушади. Угом дарёси бўйига автобусда бола-чақаси билан ҳордиқ чиқаришга келган улфатларнинг даврасига қўшилиб қолдик. Тушлик пайтида аёллар ва болалардан озгина нарироққа дастурхон ёзилиб, таом келтирилди. Ўтириш айни қизиган пайтда улфатлардан бири, Валижон исмли йигит узоқларга нигоҳини қадаб, сўз қотди:

— Агар астойдил ҳаракат қилсам хув ўша кўриниб турган тепаликка ярим соатда чиқа оламан.

— Чиқолмайсан!— унинг гапини бўлди жиккаккина йигит.— Мен доим спорт билан шуғулланиб юрганим учун чиқишим мумкин. Сенга йўл бўлсин, ошна! То ўрнингдан қўзғалиб, гавдангни кўтаргунингча вақтнинг ярми беҳуда ўтиб кетади.

Дўстининг бу кинояси Валижоннинг иззат-нафсига тегди шекилли, бирдан важоҳати ўзгариб деди:

— Кел, гаров ўйнаймиз. Агар ярим соатда ўша тепаликка чиқа олмасам шу ернинг ўзига битта қўй келтириб сўйганим бўлсин. Агар чиқсам унда сен. Келишдикми?..

У шундай дея чўнтагидан бир даста пул чиқариб, ўртага ташлади. Валижоннинг бундай хатти-ҳаракатидан кейин улфатлар орага тушишди, уларнинг кинояли сўзларини эшитиб турган аёллар яна бирор кор-хол рўй бермасин дея ҳавотирлана бошладилар. Жиккак йигит эса сира бўш келмас эди.

— Жуда катта кетвормадингми оғайни,— деди у қўлини пахса қилиб.— Пулинг шунчалик кўпайиб қолдими! Сенинг феълинг маълум, нуқул одамларнинг олдида ўзингни кўрсатмоқчи бўласан.

— Кўп чайналма,— шартта унинг гапини бўлди Валижон, — Қўлингдан келмаса, баҳслашма, номард!

— Ким номард?!

Шу зайлда арзимаган нарса учун қадрдон дўстлар ўртасида жанжал чиқди. "Бу ерга баҳслашгани келдингларми?", дея барчанинг дили хуфтон бўлди. Улфатлар автобусга ўтириб, жўнаб кетганларидан кейин ҳам анча вақт шу воқеани унута олмай юрдик.

Донолардан бири "Баҳс — анча хатарли иш. Гоҳо у муносабатларнинг ёмонлашувига ва англашилмовчиликларга олиб келади. Сиз баҳсда ғолиб чиқишингиз, аммо айни чоғда дўстингиздан айрилишингиз мумкин", деганда ҳақ гапларни айтган экан. Бирор масала юзасидан мунозара юритилаётганда қизишиб кетиш, ўйламасдан гапириб юборишдан жуда эҳтиёт бўлиш зарурлигини ҳис қилг ндик ўшанда. Баҳс аслида инсоннинг билими, қобилиятини юзага чиқаради, уни улуғлайди. Буюк аждодларимиздан Абу Райҳон Берунийнинг дин намояндалари билан илм ҳақидаги баҳслашувини эслаш кифоя. Ёки Алишер Навоийнинг Ҳусайн Бойқаро билан бўлган мулоқотлари, Мирзо Улуғбекнинг сарой шоирлари билан шеърий айтишувларини бир кўз олдингизга келтиринг-а. Улардан олам-олам маъно оласиз.

Баҳслашиш, бирор масала юзасидан мунозара юритиш бўйича японлардан андоза олиш мумкин. Одатда улар бақириб-чақириб баҳслашишмайди. Балки суҳбатдошига мулойим нигоҳ ашлаб, унинг кайфияти, кўнглида кечаётган гапларни "уқиб" олишга ҳаракат қиладилар. Шу зайлда баҳсни бошлаб, зарур пайтда рақибини ранжитмай, қарши тура олиш японларда муҳим хислат ҳисобланади. Яна шуниси диққатга сазоворки, бу халқ имкони борича "ҳа", "йўқ", "қаршиман" деган сўзларни камроқ ишлатишга интилади. Одатда муҳокама этилаётган масала юзасидан дастлаб мунозарага сабабчи бўлмайдиган томони айтиладида, эҳтиёткорлик билан бошқаларнинг бу борадаги нуқтаи-назари билиб олингач, навбатдаги қадам ташланади. Инглизлар ҳам японлар каби қизғин муҳокамалар ва қаршилик билдиришдан ўзларини жуда эҳтиёт қиладилар.

Рус шоири Маяковский нотиқлик санъатининг мунозарали кўринишини сиёсий-бадиий ва публицистик жиҳатдан ривожлантирган. Мана масалан, у саҳнада баҳс юритаётганда бирдан унга ёзма қоғозча келади. У баланд овозда ўқийди: "Маяковский, сизнинг асарларингиз тезда назардан қолади, ўзингиз ҳам. Умрбоқийлик сизга насиб этмайди". Шоир дарҳол залга тикилиб, жавоб беради:

—Биродар, минг йилдан кейин бир хабар олинг, ўшанда гаплашамиз.

"Сизнинг охирги шеърингиз жуда чўзилиб кетган..."

— Сиз уни қирқиб ташланг. Ана шу қийқимлар ҳам сизнинг номингизни машҳур қилиб юборади...

Ҳозирги кунда жамиятимизга ана шундай ҳозиржавоб, зеҳни ўткир кишилар керак. Хулоса шуки, ҳар биримиз мунозара юритиш санъатини ўрганишимиз зарур. Шу ўринда илгари "Ойнаи жаҳон" орқали турли мавзуларда баҳс-мунозаралар бериб борилгани жуда фойдали бўлаётган эди. Бизнингча, ана шу анъанани яна давом эттириш мақсадга мувофиқдир.

Саъдулла ШОДИЕВ.

Турар жойларда ёшлар ўртасида тарбиявий ишларни жонлантириш мақсадида Тошкент шаҳар ҳокимлигининг қарорига биноан аввалги коммунал хизмати идоралари қошидаги муаллим-ташкилотчи ва спорт йўриқчилари ёшлар клублари билан халқ таълими бўлимлари таркибига ўтказилган эди.

Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ташаббуси билан муаллим-ташкилотчи, спорт йўриқчиси касбини улуғлаш, жойлардаги ташкилотчиларнинг ижодий фаолиятини янада жонлантириш, изланувчан ташкилотчиларни аниқлаш, уларнинг иш тажрибаларини оммалаштириш мақсадида туманлар халқ таълими бўлимларида "Муаллим-ташкилотчи—94" кўрик-танлови ташкил этилди. Яқинда ушбу тадбирнинг шаҳар

Келажагимиз — мактабда

МУАЛЛИМ-ТАШКИЛОТЧИЛАР КЎРИГИ

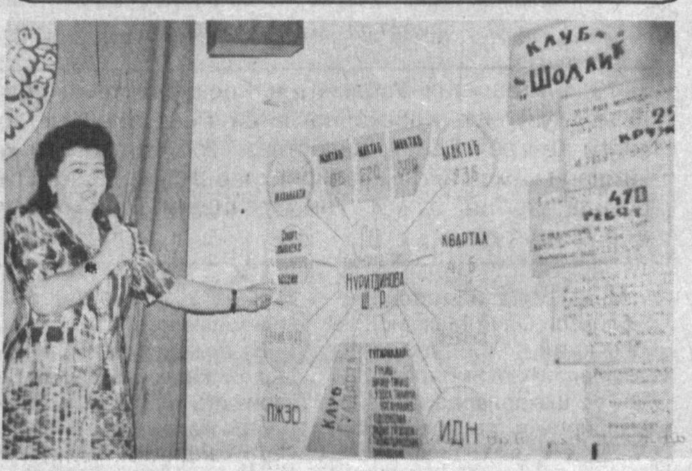

бўйича якуний қисми ўтказилди. Унда ўз туманларида биринчи ўринни эгаллаган муаллим-ташкилотчи ва спорт йўриқчилари қатнашишди. Шаҳар болалар ва ўсмирлар ижодиёти марказида бўлиб ўтган кўрик-танловда республика "Маҳалла" хайрия жамғармасининг Тошкент шаҳар бўлими бошқаруви раиси вазифасини бажарувчи Б. Дўстхўжаев, шаҳар прокуратурасининг бўлим бошлиғи, шаҳар балоғатга етмаган ёшлар назорат инспекцияси катта нозири Р. Раҳматуллина, маҳалла оқсоқоллари, ота-оналар, туман халқ таълими бўлими мудирлари қатнашишди.

Баҳслар давомида иштирокчилар реферат ёздилар, қилинган ишларнинг қисқача мазмуни билан таништириб, намуналар кўрсатдилар ва шу орқали ўз фаолиятларини тарғиб этдилар. Ўзига хос бадиийлаштирилган ва театрлаштирилган бу беллашув иштирокчиларининг меҳнати, маҳорати ва билимдонлиги, ўз касбига меҳр-муҳаббатига баҳо бериш жюри аъзоларига осон бўлмади.

Биринчи ўринни Юнусобод тумани муаллим-ташкилотчиси Ш. Нуритдинова, иккинчи ўринни М. Улуғбек тумани муаллим-ташкилотчиси Л. Голикова, учинчи ўринни эса С. Раҳимов тумани спорт йўриқчиси У. Лутфуллаев олди. Танлов қатнашчиларининг барчасига "Тошкент шаҳар халқ таълими фидойиси" номи берилди. Шунингдек улар бир ойлик маош миқдорида пул билан мукофотландилар.

Амиржон СОТБОЛДИЕВ,
Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармасининг етакчи мутахассиси.

СУРАТДА: "Муаллим-ташкилотчи — 94" танлови ғолиби Ш. Нуриддинова.

Ҳакимжон Солиҳов олган сурат.

Бунчалар чиройли мато экан! Жуда ҳам менга ярашса керак.

Миртемур Қодиров сурат-лавҳаси.

Хаёллар болаликнинг сирли ва нурафшон хотиралари сари етаклайди. Циркда антиқа томошалар кўрган қизиқчи билан кунларнинг бирида учрашиб, унинг суҳбатидан баҳраманд бўлишни ҳеч ўйламагандим.

Ўзбекистон халқ артисти Обиджон Тошканбоев шу кунларда 80 ёшни қаршиладилар. Ўзбек цирки ривожига улкан ҳисса қўшган бу инсонни таваллуд кунлари билан табриклаш мақсадида шаҳримизнинг Қашқар мавзесига йўл олдим...

Сиз кутган учрашув

ДОРБОЗЛИК — УНИНГ ҲАЁТИ

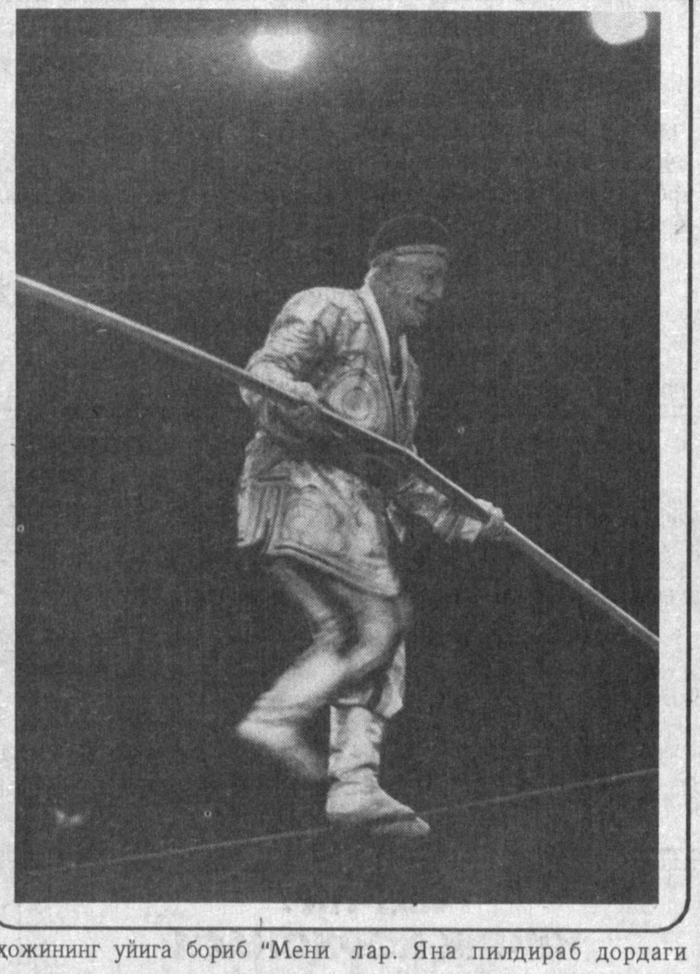

— Обиджон ака, машҳур Тошканбоевлар сулоласи ҳақида батафсилроқ сўзлаб берсангиз.

— Дорбозлик ҳозир бизда олтинчи авлодга ўтяпти. Энг катта устозимиз опоқдадам, яъни дадамнинг оталари Эгамберди ҳожи 15 ёшларидан дорда юрардилар.

Болалигидан етим қолган опоқдадам бир новвойга хизматкор бўлиб ёлланадилар. Новвойнинг Ўшдан ҳаж сафарига кетадиган таниши уларнинг уйига келиб тушганда, Эгамберди ҳам уларнинг хизматини қилиб юриш баҳонасида ҳажга бориш учун рухсат олади. Сафардан қайтаётганда бетоб опоқдадамни йўлда учраган масжидда қолдирадилр. Тезда тузалиб кетган опоқдадам яна Макка шаҳрига қайтади, дорда турли томоша кўяётган арабларга маҳлиё бўлганча, уларга хизматкор тушади. Ҳунар ўрганиб яна Асакага қайтади. У ерда бозордаги катта дарахтга арқон боғлаб дор ўйнайди. Тошкентнинг Ачаобод маҳалласида Сойиб ҳожи исмли машҳур дорбоз ҳузурига бориб, унга шогирд тушмоқчи эканини айтади. Рад жавобини олган опоқдадам Чорсудаги чойхонада хомуш бўлиб ўтирса, бир одам унга "Бу ерлик эмассиз-а?" дейди. Опоқдадам у кишига бошидан кечирганларини айтиб бергач, ҳалиги киши Туркистонда икковлон дор томошасини уюштиришни таклиф қилади. Озгина вақт ичида номи ҳар ёққа таралган Эгамберди ҳожи "Тошкентга келиб пул топдим. Машҳур бўлдим. Ўғил кўрсам исмини Тошканбой қўяман" деб ният қилган ва орзуси ушалди ҳам. Ўшанда опоқдадам Сойиб ҳожининг уйига бориб "Мени шогирдликка олмаганингиз учун раҳмат. Шу сабабли машҳур дорбоз бўлдим" деб унга зарбоф тўн кийдирган эканлар.

— Агар дорбоз бўлмаганингизда ким бўлардингиз?

— Ҳолвачи бўлардим, кўп ҳолва сотардим. Албатта бу ҳазилку, барибир дорбоз бўлардим, қизим. 1915 йилда Асакада туғилдим. Туғилганимдан бери ҳунаримиз дорбозлик. Етти ёшимдан дор ўйнайман.

— Дорбозликнинг машаққати ҳаммага аён. Ундан воз кечиш истаги сизда бўлганми?

— Ёшлигимда кўп марта дордан йиқилганман. Йиқилдим деб дорга чиқмасангиз қўрқиб қоласиз. Ўша заҳотиёқ дадам "Дорга чиқ!" деб буюрар эдилар. Яна пилдираб дордаги ўйинни давом эттирардик. Йилига 10 дан ортиқ шаҳарларда бўлардик. Сафарда иссиқ-совуқ бошдан ўтарди. Бу касб фидойиликни талаб қилади. Ҳамма ҳам циркчи бўлавермайди. Жон ширин бўлса дорбоз бўлиш мушкул.

— Отангизни ўзбек циркини ташкил қилишда жонбозлик кўрсатган одам дейишади...

— 1929 йили Самарқандда "Ўзгамез"— дастлабки ўзбек циркини ташкил этишда дадамиз Тошканбой Эгамбердиев бевосита қатнашган. Цирк санъатига дор ўйинини ҳам олиб кирган шу киши бўладилар. 80 ёшларида ҳам дорда бемалол ўйин кўрсатардилар. Дадамнинг 125 йиллик юбилейини кенг нишонладик. Тошкент цирки, Асакадаги кўча отамнинг номи билан аталади. Бунинг учун юртбошимизга ҳар қанча раҳматлар айтсак оз.

— Сизнингча дорбозлик нима?

— Дорбозлик — ҳаёт, у қонимизга сингиб кетган. Умримизни унга бағишладик. У билан яшаб, унинг нонини едик. Дорбозликнинг тарихи жуда узун. Қадимда Ҳазрати Али дор ўйнаб, шаҳарларни ишғол этганлар. Тожикистондаги Дорбоз деган жой шундан барпо этилган бўлса не ажаб.

— Сафар юзасидан қаерларда бўлгансиз?

— Лаос, Вьетнам, Монголия, Польша, Германия, Миср, Жазоир, Бразилия, Аргентина, Эквадор, Перу, АҚШ... ва бошқа давлатларда бўлдим. Қаерда бўлсам ҳам она юртимиз санъатини намойиш этиб, мақтовлар эшитдик.

— Оилангиз ҳақида ҳам маълумот берсангиз.

— Меҳрибон ва садоқатли аёлим Аняхон уй бекаси. Бешта фарзандим, еттита набирам, 4 та эварам бор. Уларнинг бири Англияда, бошқаси Италияда, яна бирлари Украина, Россияда ўзбек дорбозларининг маҳорати билан томошабинларни ҳайратга солиб юришибди.

— Циркимизнинг ҳозирги аҳволига сизнинг муносабатингиз қандай?

— Циркнинг бугунги аҳволи очиғи бирмунча оғир. Бу ҳақда маданият ишлари вазирлигига ҳам айтувдим. Умуман цирк санъати янада ривожланса, мухлисларнинг сони янада ортса дейман.

Назокат УСМОНОВА
ёзиб олди.

Табиат неъматлари

МЕВАСИДАН ПЎСТЛОҒИ ФОЙДАЛИ

Ҳаммамиз яхши биладиган апельсин ўзбек тилида пўртахол деб юритилади. Унинг асл ватани Бирма ва жануби-шарқий Хитойдир. Пўртахол Хитойда эрамиздан аввал 2200 йилларда дастлаб маданий ҳолда экила бошлаган. У португаллар томонидан Европага XV асрда келтирилиб ўстирила бошланди. Машҳур сайёҳ Христофор Колумб иккинчи бор Америка қитъасига қилган сафарида, яъни 1493 йили Гаити оролига келтириб экилган.

Жаҳон миқёсида 500 минг гектар майдонга пўртахол экилган бўлиб, йилига 30 миллион тоннага яқин мева йиғилади. Пўртахол етиштириш борасида биринчи ўринда Америка Қўшма Штатлари, ундан кейин Бразилия, Испания, Италия ва Япония туради. Кавказортининг ғарбий қисмида эрамизгача бўлган даврлардаёқ пўртахол етиштирилган. Бу ҳақда буюк жаҳонгир Искандар Зулқарнайннинг юришини кузатиб борган ўша замон олимлари тарихий маълумотларда ёзиб қолдирганлар. Бу мева асримизнинг 30-йилларидан бошлаб Марказий Осиё республикаларида ҳам траншея йўли билан етиштирила бошланди.

Пўртахолнинг бўйи 5-12 метр, шохлари ингичка тиканли, тухумсимон барглари пўстдор қобиқли. Меваси думалоқ ёки думалоқ-чўзиқ, сарғиш, баъзан қизғиш, таъми нордон-ширин. У қадим замонлардан бери доривор ўсимлик сифатида ишлатиб келинади. Халқ табобатида пўртахол мевасидан ошқозон-ичак йўли касалликларини даволашда кенг фойдаланилган. Чунки у ошқозон-ичак йўли жароҳати ва ярасида, иштаҳа йўқлигида, с лла қуришида, овқат ҳазм қилиш жараёнини яхшилашда ёрдам беради. Шунингдек у тана ҳарорати юқори бўлган ҳолатларда чанқоқни қондирувчи омил сифатида хизмат қилади.

Пўртахол мевалари ёки ундан олинган шарбат танада дармондорилар етишмаслиги билан боғлиқ бўлган бир қатор хасталикларни даволашда фойдаланилади. Замонавий тиббиётда у танани ташқи муҳитнинг зарарли омилларидан сақлаш ва инфекцияларга чидамини ошириш учун тавсия қилинади. Шунингдек оғиз бўшлиғининг яллиғланишида, лаб бичилишида, кўз тинишида, бош айланишида, ошқозон ости бези ва жигар фаолиятини яхшилашда самара беради. Пўртахол шарбати пеллагра касаллигини даволашда, юрак-қон томирлари, гипертония, юқумли сариқ касаллиги, бронхиал астма хасталикларида фойдали манбадир.

Пўртахол мева шарбатларидаги шифобахш омиллар хийла вақт давомида сақланиб туради. Мева пўстлоғи турли қандолат маҳсулотларига ҳамда ичимликларга ўзгача ранг ва ҳид беришда фойдаланилади. Ундан яна эфир мойлари ҳамда кислоталар олинади. Шуни ҳам айтиш керакки, мева пўстлоғидан олинган пўртахол кислотаси кучли микробларни қирувчи омил сифатида танилган. Бу пўстлоқ куя капалагининг ашаддий душманидир. Ўсимлик гулбарглари, шунингдек барглари асосида олинадиган эфир мойлари атир-упа саноатида қимматбаҳо хом ашё ҳисобланади.

Ҳозиргача пўртахолнинг 300 нави қайд қилинган. Одатда уни пайвандлаш йўли билан айрим ҳолларда қаламча ёхуд уруғларидан кўпайтирилади. Пайвандлаш август ойининг бошларидан то сентябрнинг ўрталаригача ўтказилади. Кўчатлар кузда ёки эрта баҳорда экилади. Сўнгра сурункали равишда новдалар калталаштириб турилади, шунда ўсимликнинг шохланиши жадаллашади.

Пўртахол зах ерларни унчалик хуш кўрмайди, шунга қарамай тупроқ қуриб қолмаслиги учун суғориб турилади. Ўсимлик қуёш нурига талабчан, ёруғлик камроқ бўлган жойда етишган меваларнинг сифати ҳам бирмунча паст бўлади. Уни етиштиришда минерал ҳамда табиий ўғитлардан тадбиркорлик билан фойдаланилади.

Маннон НАБИЕВ,
доришунос.

СУРИНГИЗ ДАВРУ ДАВРОН

Тошкентлик Ҳамидулла ота "Жасорат", Ойшахон буви Юсуповлар "Шуҳрат" медали билан тақдирланди.

Тошкентда бор оила,
Эл учун ифтихордир.
Жасоратли қарига
Шуҳратли хотин ёрдир.

Иккиси ошиқ-маъшуқ,
Севгини хорлашмаган.
Фарзандлар катта қилиб,
Меҳрга зорлашмаган.

Невaралар суяди,
"Бобом"деру "бувим"дер.
Кунда парвона бўлиб,
Чоли-кампир ғамин ер.

Бир замонлар бобомиз,
Эркимиз деб жанг қилган.
Немис газандаларин,
Жангда ҳолин танг қилган.

Момомиз ҳам фидойи,
Жанг ортида жанг қилган.
Оч қолса-да ўқ ясаб
Ўрнин меҳнатда билган.

Бобо қилган жасорат,
Севганига куч бўлган.
Иккисин садоқати,
Ёв устидан ўч бўлган.

Қаранг, ҳозир ярашар
Иккисига медали.
Тарбияга қарашар,
Улар "пост"далар ҳали.

Давлатимиз паноҳдир,
Кўп йил юринглар омон.
Ҳаёт яшнаб, яшасин,
Осуда бўлсин замон.

Қутлуғ бўлсин нишон,
Эй ота, эй онажон!
Озод Ватан бағрида,
Сурингиз давру даврон!

Ўлмас МУҲИДДИН.

"02" хабар беради

ЖИНОЯТ ЖАЗОСИЗ ҚОЛМАЙДИ

• 1 январь соат 01 да номаълум кимса болалар боғчасидан "Радуга" телевизорини ўғирлаган. Бироқ патруль-пост хизмати милиция ходимларининг саъй-ҳаракатлари билан "Кўприк" кичик корхонасининг устаси ўғирлик устида қўлга олинди.

• Соат 02 дан 30 дақиқа ўтганида берилган хабарда айтилишича, номаълум кимса Себзор даҳасидаги хонадонларнинг бирига дераза орқали кириб 7 хил қўлга илингулик буюмларни олиб жуфтакни ростлаган. Патруль-пост хизмати тартиб посбонларининг ҳушёрликлари сабабли уйнинг йўлагида ашёвий далиллар билан ҳеч қаерда ишламайдиган йигитча ушланди. Буюмлар эгасига қайтарилди.

• Соат 04 да Оҳангарон кўчасидаги темир йўлдан ўтиш жойида Мирзо Улуғбек туман озиқ-овқат савдоси идорасининг ҳайдовчиси ВАЗ-2107 автомашинасини маст ҳолда бошқараётиб Ҳамза туман ички ишлар бўлими ходимини уриб юборган. Натижада милиция ходими Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бошқармаси тиббиёт-санитария қисмига етказиш чоғида йўлда жон берган.

• Соат 06 да болалар боғчаларидан бирининг ошпази маст ҳолда қўшнисининг айвони орқали ўз хонадонига ўтаётган пайтида 11-қаватдан пастга қулаб тушиб ўша ернинг ўзида ҳаётдан кўз юмган.

• Соат 09 дан 30 дақиқа ўтганида ёш йигит амакисининг ўғлиникида меҳмондорчилик чоғида уй эгаси билан спиртли ичимликларни хурмачаси ёрилгунга қадар ичишган. Сўнг ўртада чиққан жанжал сабабли, уй эгасининг кўкрак қисмига чуқур пичоқ жароҳати етказган. Жабрланувчи "Тоштўқима" ҳиссадорлик жамиятининг тиббиёт-санитария қисмига ётқизилди. Пичоқ ашёвий далил сифатида олинди, жиноятчи қидирилмоқда.

• Соат 17 да Чилонзор даҳасидаги уйлардан бирининг ёнида муқаддам судланган йигитча пенсионер киши билан бирга спиртли ичимликларни истеъмол қилган. Оқ арақ ўзининг қора ишини кўрсатиб, мастликда орада низо чиққан. Йигитча хоккей таёқчаси билан пенсионернинг калласига зарба устига зарба берган. Жабрланувчи шифохонага ётқизилган, жароҳатнинг оғирлигидан кўп ўтмай жон берган. Қотил ушланди, дастлабки суриштирув ишлари кетмоқда.

• 2 январь соат 12 да берилган хабарда айтилишича, номаълум кишилар Қатортол кўчасидаги 5-такси саройи олдида ҳайдовчидан 1500 АҚШ долларини тортиб олганлар. Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси жиноят-қидирув хизмати ходимларининг ўз вақтида кўрган чора-тадбирлари натижасида ушбу жиноятни амалга оширганликда айбланиб ҳеч қаерда ишламайдиган икки киши ашёвий далил билан ушланди.

• 4 январь куни соат 10 да берилган хабарда айтилишича, номаълум кимса ўзини солиқ инспекциясининг ходими деб таништириб колхозчининг 15 сўм пулини олиб қўйган. Ички ишлар ходимларининг изланишлари натижасида ўзини солиқ инспекцияси ходими деб кўрсатган, аслида эса яшаш жойининг тайини бўлмаган дайди ушланди.

• Соат 23 да патруль-пост хизмати милиция ходимлари томонидан Себзор даҳасидаги автомобилларни сақлаш жойига яширинча кириб олиб ВАЗ 2106 русумли машинани ўғирламоқчи бўлган кимса ушланди.

• 6 январь куни соат 12 дан 50 дақиқа ўтганида берилган хабарда айтилишича, соат тахминан 11 ларда Қорасув бозорида номаълум кимса колхозчига тегишли бўлган 20 килограмм оғирликдаги бир қоп ерёнғоқни ўғирлаган. Милиция ҳудуд нозири ўз вақтида кўрган чора-тадбирлар натижасида яшаш жойининг тайини йўқ дайди ушланди. Ёнғоқлар эгасига берилди.

• 7 январь куни соат 08 да метронинг "Тошкент" бекатида метрони қўриқлаш бўйича ички ишлар бўлим ходимлари томонидан Қашқадарё вилоятидаги гўшт комбинатларидан бирининг ишчиси ушланди. Гап шундаки, текширув чоғида унинг ёнидан 1986 йилда чиққан Макаров тўппончаси 8 та ўқи билан чиқди. Мазкур иш юзасидан тергов ҳаракатлари кетмоқда.

• Соат 12 да Тошкент шаҳар ИИББ жиноят-қидирув бошқармаси ходимлари томонидан "Чорсу" меҳмонхонаси хоналаридан бирида Калининград шаҳридаги "Рубежплюс" хусусий қўриқлаш корхонаси ходими, турли юкларга ҳамроҳ бўлиб борувчи кимса ёнидан рақамлари ўчирилган Макаров тўппончаси, 7 та ўқ солинган ўқдон, РС-22 русумли сигнал берувчи револьвер ва ўнта газли ўқ чиққанлиги сабабли ушланди. Тергов ишлари кетмоқда.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош
бошқармасининг матбуот хизмати.

Ажойиботлар қомуси

СЕҲРЛИ КЎЗ ЁШЛАР

Истеъдодли шоиримиз раҳматли Юсуф Шомансурнинг "Эркак йиғиси" деган шеъри бор. Ажабо, эркак ҳам йиғлайдими, деб ўйлайсиз. Йиғлайди, деб ёзади Юсуф Шомансур, онасидан жудо бўлганда, суюклиси бевафолик қилганда эркак пинҳона аччиқ-аччиқ йиғлайди. Демак, "эркакларнинг дийдаси қаттиқ эмас".

Табиат аёлни ҳар томонлама эркатой қилиб яратган. Қизларни эркаласангиз яйрайди. Лекин қизларни яйратсангиз ҳам йиғлайди. Йиғлоқи қизлар доимо соғ-саломат юришади. Сабаби, уларни биров ранжитса ёки ўзларига бирон нарса тегиб кетса юракларидаги хафагарчиликни мазза қилиб йиғлаб чиқариб юборишади. Кўрибсизки, ранжу аламнинг изи ҳам қолмайди.

Қизлар йиғиси — энг яхши даво экан. Қизларжон мабодо сал нарсага йиғлаб юборсангиз, унда сиздан соғломи йўқ. Сабаби, кўз ёшларингиз худди оловдек барча губорни йўқ қилиб юборади.

Яна бир хил қизлар борки, ҳар нарсани ўзларига олаверадилар. Танқид қилсангиз, камчилигини айтсангиз қаттиқ хафа бўладилар ва йиғлайдилар. Албатта, бунда аламлари юракларига сиғмай, тошиб кетса, кўзларидан ёш бўлиб чиқади. Йиғлашни хоҳламасангиз, демак анчагина тошбағир, оғиргина экансиз. Лекин бу сизга қимматга тушиши мумкин. Чунки ютилган ҳар бир томчи заҳар ўзининг ишини албатта қилади. Ана шунақа пайтда кўз ёшларингизни тийманг. Қўйинг, оқаверсин. Юрагингиз бўшайди. Сиз асабийлашганингизда танангизда ҳосил бўлган кимёвий заҳарли моддаларни кўз ёшингиз эритиб, ташқарига чиқариб юборади. Йиғлаб турганингизда чиқиб кетадиган қотишмалардан бири — бу бета эндорфин деб аталади. У худди табиий аспиринга ўхшайди. Оғриқларингизни қолдиради. Йиғидан кейин киши ўзини анча яхши сезиши шундан.

Ҳисоб-китобларга қараганда 100 та йиғлоқи қизнинг 49 таси қайғудан, 10 таси ёвузликдан, 7 таси севиб қолиб, муҳаббатини айтолмаслигидан, 5 таси туғёндан, 21 таси бахтиёрликдан, 8 таси бошқа сабабларга кўра кўз ёш тўкар экан.

Нега ўғил болалар қизларга қараганда кам йиғлайди? Қиз бола истаган жойда, истаган пайтда йиғлаши мумкин. Лекин ўғил бола-чи? Уни сен эркаксан, йиғи сенга ярашмайди, деб тарбиялаймиз. Қизлар ҳафтасига беш марта йиғлаганда (оламни сув босиб кетмаганини қаранг) ўғил болалар бир марта йиғлайди. Қизлар йиғлоқироқ, лекин улар узоқ яшайди ҳам.

Кўз ёшлар мана шунақа сеҳрли экан. Энди мана бу гапга қулоқ тутинг. Чунки келтирилган далиллар юқорида айтилган гапларни яна бир бор тасдиқлайди.

... Дилнавоз машъум хабардан ҳушини йўқотаёзди. Фақат юз-кўзларига совуқ урилган томчидан ўзига келди-ю, ҳўнграб юборди.

— Майли, тўйиб-тўйиб йиғлаб олгин, она қизим. Анча енгил тортасан,— деди холаси...

Инсон табиати шу қадар жумбоқ, сирли. "Йиғласанг енгил тортасан?" Мана шу уч жумла замирида чуқур маъно борлигини кўпчилик билмаса керак.

Статистика маълумотларига кўра, инглиз мутахассислари кўп йиллик кузатишлари бўйича одам йиғлаганда асаб тизимига зарарли бўлган моддалар кўз ёшлари орқали бадандан чиқиб кетади деган хулосага келишган экан. Бунинг учун улар қувончдан йиғлагандаги, пиёз артиб ёки кулаётиб кўздан оққан ёшларни тушкун кайфиятда йиғилган ёш томчилари билан таркибини таққослаб кўришган. Натижада эса қувонч кўз ёшлари таркиби тоза шўр сувдан, хафагарчилик кўз ёшлари эса зарарли моддалар аралашувидан иборатлигини кузатишган.

— Йиғлаб асабларнинг бўшашининг асосий сабаби ҳам шунда,— дейди 2-Тошкент Давлат тиббиёт институти клиникасининг асаб касалликлари кафедраси ходими, тиббиёт фанлари номзоди Зариф Ибодуллаев.— Ташқи салбий таъсирлар инсон асабларидаги асаб томирларини сиқувчи адреналин, серотанин кабл моддаларни ишлаб чиқаради. Салбий ҳолатга жавобан одам йиғлайди ва зарарли моддаларни кўз ёшлари орқали танадан ҳайдаб чиқади.

Ўрни келганда шуни айтиб ўтиш жоизки, кўпчилик "Йиғлашни аёлларга чиқарганда", деб қўйишади. Аммо... эркаклар ҳам йиғлар экан. Фақат асаб толалари охирги маррада чарчаганда. Хўш, нега аёллар кўп йиғлайди?

Зариф Ибодуллаевнинг таъкидлашича асаб томирларини сиқувчи зарарли моддалар салбий таъсир даврида аёлларда эркакларга нисбатан бир мунча кўпроқ ишлаб чиқарилади. Бундан ташқари аёлларнинг асаб тизимининг тузилиши унинг ташқи таъсирларга бўлган ҳолати эркакларникига қараганда кучлироқдир.

— Бу ирода бўшлигига ҳам боғлиқ,— дея қўшимча қилди шу клиниканинг асаб касалликлари бўлими мудири Гулюзра Аъзамхўжаева.— Эркаклар ҳам йиғлайди. Аммо сиртига чиқармай. Аёлларнинг эркакларга нисбатан кўпроқ умр кўришларининг яна бир сабаби ҳам ана шунда. Ҳадеб асабларнинг бузилавериши хафақонлик, қандли диабет ва асаб касалликларининг пайдо бўлишига сабаб бўлади.

Турсун АБДУЛЛАЕВ,
Диллора РИЗАЕВА.

Пойтахтимизнинг энг баланд нуқтасида

ДОВРУҒИ ОШИБ БОРМОҚДА

Тошкент телеминораси қурилиб, фойдаланишга топширилганлигига 10 йил тўлди. Шу муносабат билан Тошкент радиотелевизион узатиш марказининг бошлиғи Умида Қодировага бир неча савол билан мурожаат қилдик.

— Умида Асроровна, аввало Тошкент телеминораси хусусиятлари ҳақида гапириб берсангиз.

— Телеминора қурилиши учун шаҳарнинг энг баланд нуқтаси танлаб олинган. Минора фақат пўлат қисмлардан иборат бўлиб, оғирлиги 6 минг тоннани ташкил этади. Унинг асоси чуқурликка жойлашган. 100 метр баландликда томоша майдончаси, "Коинот" ресторани, 200 метр баландликда эса об-ҳаво кузатиш маркази ва бошқа техник хизмат муассасалари мавжуд. Бундан ташқари, Швейцариянинг "Шинтлер" фирмасида тайёрланган тезюрар йўловчи ва транспорт лифтлари хизмат кўрсатмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, телеминора ўзининг асосий вазифаси — телерадиоэшиттиришларни узатишдан ташқари, беқиёс тузилиши билан бошқа мақсадлар учун ҳам фойдаланилмоқда. "Алтай" радиотелефон алоқаси системаси, "Уздунробита" уяли радиотелефон алоқаси, "Камалак"-ТВ" сунъий йўлдош телевизион системаси шулар жумласидандир. Уларнинг техник жиҳозлари ва антенналари миноранинг хоналари ва юқори баландликдаги майдончаларда жойлашган. Шунингдек, телеминора ҳудудида фазовий халқаро алоқа станцияси фаолият кўрсатмоқда.

— Бугунги қутлуғ кунда бу тенги йўқ иншоотнинг ижодкорлари, бунёдкорлари тўғрисида ҳам гапириб беришингизни илтимос қилардик.

— Баландлиги 375 метр бўлган Тошкент телеминорасининг қурилиши 1978 йилда бошланиб, қисқа вақт ичида фойдаланишга топширилди. Минора лойиҳасининг муаллифлари архитекторлар Ю. Семашко, Терзиев-Царуков, муҳандислар Е. Морозов ва Мушаев эдилар. Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги қошида қурилаётган бу объектнинг дирекцияси тузилиб, қурилиш жараёнига муҳандис В. Сосин бошчилик қилган. Қурувчилар зиммасига ўта мураккаб технологик жиҳозлар, муҳандислик мосламаларининг пўлат қурилмаларини ясаш ва монтаж қилишдек оғир вазифаларни ҳал қилиш юклатилади. "Қурилиш майдонида шонли тикловчилар жамоалари жонбозлик кўрсатишди. "Ўзэлектромонтаж" трестининг 2-монтаж бошқармаси, "Тошсантехгазмонтаж" жамоаси ва бошқалар шулар жумласидандир. Пўлат конструкцияларини Челябинск пўлат конструкциялар заводи етказиб турди. Тошкент телеминорасини лойиҳалаш ва ишлаб чиқариш жараёнини йўлга қўйиш ҳаракатларида фаол иштирок этган кишилар орден ва медаллар билан тақдирланишди.

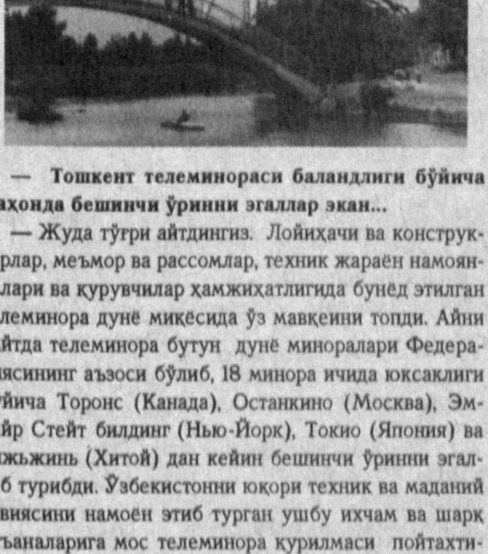

— Тошкент телеминораси баландлиги бўйича жаҳонда бешинчи ўринни эгаллар экан...

— Жуда тўғри айтдингиз. Лойиҳачи ва конструкторлар, меъмор ва рассомлар, техник жараён намояндалари ва қурувчилар ҳамжиҳатлигида бунёд этилган телеминора дунё миқёсида ўз маконини топди. Айни пайтда телеминора бутун дунё миноралари Федерациясининг аъзоси бўлиб, 18 минора ичида юксаклиги бўйича Торонс (Канада), Останкино (Москва), Эмпайр Стейт билдинг (Нью-Йорк), Токио (Япония) ва Тяжьжинь (Хитой) дан кейин бешинчи ўринни эгаллаб турибди. Ўзбекистонни юқори техник ва маданий савиясини намоён этиб турган ушбу ихчам ва шарқ анъаналарига мос телеминора қурилмаси пойтахтимизда ўз жозибасини кўз-кўз қилаётир.

— Ўтган йилнинг охирида Англиядаги Блэкпул телеминорасини бориб кўрган экансиз. Шу ҳақдаги таассуротларингиз билан ҳам ўртоқлашсангиз.

— Биз шу пайтгача Канаданинг Монреал шаҳридаги телеминора, Париждаги Эйфель телеминораси ва Токиодаги телеминораларни кўздан кечиришга муваффақ бўлдик. Ўтган йили эса таъкидлаганингиздек, Англияга бориб, Блэкпул телеминорасини кўрдик. Унинг баландлиги 153 метр бўлишига қарамай, шундоққина денгиз қирғоғига жойлашгани билан диққатга сазовордир. Яна эътиборли томони шундаки, шаҳарчада 70 та меҳмонхона жойлашган экан. Бу ерда асосан чет эллик сайёҳлар қабул қилинади. Телеминора ичида бу ерга келаётганлар учун кўплаб ўйинлар ташкил этилган. Бундан ташқари, пастки бино кенгайтирилган бўлиб, ундан музейлар, цирк, концерт зали, дам олиш хоналари ўрин олган. Телеминора атрофида эса аттракционлар қурилган бўлиб, томошабинларнинг кўнгил очишига хизмат қилмоқда. Шаҳарчада аттракционлар, кўнгилочар ўйинлар шу қадар кўпки, бу ерда деярли ҳар куни байрам бўляпти, деб ўйлаш мумкин.

Шавкат САЪДИЕВ
суҳбатлашди.

Бош муҳаррир ўринбосари Солиҳ ЁҚУБОВ

ДУШАНБА, 23

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Қўғирчоқ рақсга тушади». Мультфильм.
18.20 «Тараққиёт».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Долзарб мавзу.
19.35 Дилором Қаюмова куйлайди.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 Ўзбекистон халқ артисти Шариф Қаюмов таваллудининг 90 йиллигига. «Парвона». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
23.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.25 — 00.30 Футбол. Қитъалараро чемпионлар турнири. Мексика — Дания.

ЎзТВ II

18.30 Болалар учун фильм. «Аёз бобо».

«Тошкент» студияси таништиради:

19.50 «Кўзмунчоқ».
20.20 «Излаган имкон топади».
20.50 Шифокор маслаҳати.
21.15 — 23.40 «Қасос». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультикарусель».
19.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим».

*

«ОМАД» таништиради:

20.35 «Совға».
21.05 «4/8». Мусиқий кўрсатув.
21.25 Эълонлар.
21.30 Видео — «О».
23.05 Эълонлар.
23.10 «Курьер».
23.30 «... яна об-ҳаво ҳақида».
23.40 — 23.50 «Постфактум».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 «Лабиринт». Чернобиль фожиаси такрорланмасин.
18.30 «50 йил муқаддам ушбу кунларда».
18.50 Янгиликлар.
19.00 «Тиғиз пайт».
19.25 «Шаддод Роза». Телесериал (Мексика).
19.55 «Шоҳона гап-гаштаклар». Э. Рязановнинг муаллифлик кўрсатуви.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 Дмитрий Якубовский билан ишчан мулоқот. «Ёзнинг уч лаҳзаси». 1-фильм.
22.25 «Спорт уик-энди».
22.40 — 23.35 А. П. Чехов. «Катта йўлда». Таганрог драма театрининг фильм-спектакли.

СЕШАНБА, 24

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Мовий тоғлар ёки ҳақиқатдан узоқ воқеа». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
11.00 Немис тили.
11.20 «Беллашув». Телефильм.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Адабиёт.
12.00 «Ёшлик» студияси. «Фахрийлар — фахримиз».
12.50 — 14.50 «Нурли келажак». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Кичкинтой» студияси. «Қўнғироқча».
18.40 Мусиқий дақиқалар.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Бевосита мулоқот.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Мозийга бир назар».
21.35 Экран таништиради: «Ҳуррият Исроилова куйлайди» фильми ҳақида.
22.00 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. «Генерал Раҳимов». Бадиий фильм.
23.35 «Ўзбекистон» ахбороти.
24.00 — 00.50 Футбол. Қитъалараро чемпионлар турнири. Аргентина — Нигерия.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 «Мультфейерверк».
19.15 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
19.30 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
20.00 «Видеогид».
20.20 «Теле-ателье-шоу».
20.30 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.15 — 23.00 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультикарусель».
19.55 «Ёшлар ва замон».

*

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

20.25 — «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
20.45 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.45 «Би-Би-Си» янгиликлари.
22.00 «Уммондан томчи».
22.35 — 23.20 «Безнен мирас» (татар тилида).

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 «Тонг».

***

18.00 «Қўҳна майдон сирлари».
18.30 «СБ» жумбоғи.
18.40 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
18.50 Янгиликлар.
19.00 «Тиғиз пайт».
19.25 «Шаддод Роза». Телесериал.
19.55 Мавзу.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 «Илк манбадан».
21.50 — 22.30 Дмитрий Якубовский билан ишчан мулоқот. «Ёзнинг уч лаҳзаси». 2-фильм.

ЧОРШАНБА, 25

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Хаёлпарастлар». Бадиий фильм.
10.05 Бир актёр театри. Рамз Бобожон. «Ҳиндистон онаси».
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика.
11.00 «Ёшлик» студияси. «Яхшиларга эргашиб».

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

23 январь — 29 январь

11.30 Янги алифбони ўрганамиз.
12.00 «Омонёр».
12.15 Бокс бўйича Ўзбекистон чемпионати.
12.55 — 14.55 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ислоҳот ва муаммо».
18.30 «Санъат усталари». Халқ артисти Бернора Қориева.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Спорт хабарномаси.
19.35 «Хотира». Менгзиё Сафаров.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. «Экранда — Бухоро вилояти».
21.40 «Тановар» миллий рақс ансамблининг концерти.
22.10 Футбол. Қитъалараро чемпионлар турнири. Финал.
23.50 — 00.15 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

18.30 Болалар учун фильм. «Поезд «Болалик» станциясидан жўнайди». 1-серия.

«Тошкент» студияси таништиради:

19.35 «Дарсга қўнғироқ».
20.20 «Бизнес-банк».
20.35 «Ёнингдами, дўстим...»
20.50 «Оқ соя».
21.30 «Тошкент оқшомида».
22.30 — 00.10 «Одамлар, ишонинг менга». Бадиий фильм.

ЎзТВ III

18.10 —19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультикарусель».
19.55 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.45 — 23.45 «ОМАД» таништиради. «Спорт қитъаси».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 «Тонг».

***

18.00 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
18.45 «Ким аслида ким?» XX аср. А. Скрябин.
18.50 Янгиликлар.
19.00 «Тиғиз пайт».
19.25 «Шаддод Роза». Телесериал.
19.55 «Кинопанорама».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 «Монолог».
21.50 — 22.35 Дмитрий Якубовский билан ишчан мулоқот. «Ёзнинг уч лаҳзаси». 3-фильм.

ПАЙШАНБА, 26

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Ғариб чоллар». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Умумий биология.
11.00 «Мирий номли мактабда».
11.30 «Ҳуқуқингизни биласизми?»
11.50 «Ёшлик» студияси, «Онамнинг ўгитлари».
12.20 «Таълим ва ислоҳот».
12.50 «Ёшлар ижоди». Концерт.
13.20 «Она ўлкамиз». Кинодастур.
14.00 — 14.20 «Ислоҳот одимлари».

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Гул ва қурол...»
18.35 «Юракларнинг армони битта...». Салоҳиддин Азизбоев куйлайди.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Навоийхонлик». Адабий кўрсатув.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 Телетомошабинларнинг талабларига биноан. «Қўшиқларда умрим мазмуни». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Фахриддин Умаров куйлайди.
21.55 «Шаҳар таронаси». Бадиий фильм.
23.30 — 23.55 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 «Омад» тақвими.
18.35 «Жозиба».
18.55 «Ишингиз бароридан келсин!»
19.10 Муҳаббатга ошно қалблар.
19.30 «Бир шингил ҳангома».
19.40 «Теле-ателье-шоу».
19.50 Видео янгиликлари.
20.15 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.00 — 22.45 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультикарусель».
19.55 «Қонун ва ижро».
20.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

*

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

21.15 «Синов даври». Видеоканал.
22.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
22.35 — 23.35 Ҳиндистоннинг миллий байрами — Республика кунига «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 «Тонг».

***

18.00 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.30 «Бу бўлган, бўлганди...» Вадим Козин.
18.50 Янгиликлар.
19.00 «Тиғиз пайт».
19.25 «Шаддод Роза». Телесериал.
19.55 «Александр Михайловнинг дўстлари ва йиллари».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 — 22.00 «Москва, Кремль».

ЖУМА, 27

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Тақдири азал». Бадиий фильм.
10.05 «Ёшлик билан юзма-юз».
10.30 Ўқув кўрсатуви. География.
11.00 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.30 «Компьютер — шоу».
12.30 «Созимда севги васфи». Концерт.
13.00 — 13.15 «Халқ фаровонлиги йўлида».

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.30 «Ислоҳот мевалари».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар...»
19.45 «Санъат дўстликка чорлайди». «Сумалак» ансамбли Францияда.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Маърифатнома».
21.30 Мумтоз куйлардан концерт.
22.10 «Кино усталари». Халқ артисти Ёқуб Аҳмедов.
22.55 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.20 — 00.45 «Қишдан қишгача». Бадиий фильм.

ЎзТВ II

18.30 Болалар учун фильм. «Поезд «Болалик» станциясидан жўнайди». 2-серия.

«Тошкент» студияси таништиради:

19.35 «Учқун».
20.05 «Билиб қўйган яхши».
20.25 «O2» тўлқинида.
20.50 «Янги йил саргузаштлари» (такрор.).
21.30 — 24.00 «Демидовлар». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультикарусель».
19.55 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

*

«ОМАД» таништиради:

20.45 «Панорама».
21.15 «Эм-Ти-Ви»дан мусиқалар ва Эълонлар.
21.35 «Даракчи».
21.45 Эълонлар.
21.55 — 23.25 Видео — «О».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 «Тонг».

***

18.00 «Инсон ва қонун».
18.30 «50 йил муқаддам ушбу кунларда».
18.50 Янгиликлар.
19.00 «Бомонд».
19.20 «Тилла бола». Россиялик энг кучли боксчилардан бири Константин Цзю ҳақида телефильм.
19.50 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
22.00 — 23.10 «Детективлар клуби»да. «Гуруҳ». Телесериал (Франция). 3-серия.

ШАНБА, 28

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Турфа ҳангомалар».
9.45 «Одамлар орасидаги бўри боласи». Бадиий фильм.
11.05 «Ижодкор портретига чизгилар». Саидботир Аҳмадхўжаев.
11.35 Камер куйларидан концерт.
12.05 «Ўзбекистон бастакорлари». Собир Сафоев қўшиқлари.
12.45 — 14.45 «Маънавият» видеоканали.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мультфильм.
18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб...»
18.40 «Ердаги излар». Ҳужжатли фильм.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Спорт хабарномаси.
19.35 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси эстрада-симфоник оркестрининг яккахони Гулбаҳор Сулаймонова куйлайди.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Д. Д. Д. ва бошқалар». Спорт тележурнали.
22.00 «Офарин-94». Замонавий ўзбек эстрада санъати танлови ғолиблари. «Туркистон» саройидан ёзиб олинган.
23.00 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

9.00 «Мультфейерверк».
9.45 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
10.00 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
10.30 «Видеогид».
10.50 «Теле-ателье-шоу».
11.00 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
11.45 «Кинонигоҳ».
13.30 «Омад» тақвими.
13.35 «Жозиба».
13.55 «Ишингиз бароридан келсин!»
14.10 Муҳаббатга ошно қалблар.
14.30 «Бир шингил ҳангома».
14.40 «Теле-ателье-шоу».
14.50 Видео янгиликлари.
15.15 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
16.00 — 17.45 «Кинонигоҳ».

***

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.10 — 22.05 «Спорт-тайм» видеоканали:
— «Соккер-клуб».
— «Лидер».
— «Арт-спорт».
— «Юниор».
— «Кинематограф».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Ўзбекистон — қадрдон уйимиз». Рус маданият маркази.
10.40 «Туристик маршрутларда».
11.10 — 11.50 «Тадқиқотлар ва кашфиётлар».

***

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультикарусель».
19.55 Эстрада калейдоскопи.

*

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

20.35 «Жаҳон бир ҳафта ичида».
21.00 «Ширу шакар».
21.45 «Би-Би-Си» янгиликлари.
22.00 «Жаҳон бозори».
22.40 «Ғалаба дастхатлари».
23.10 — 23.30 «Бу ажиб дунё».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.45 «Ўшангача ва ундан сўнг».
18.35 «Дами қайтган пичоқ». Бадиий фильм (АҚШ, «Коламбия пикчерс»).
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.45 «Кулги панорамаси». Кўрсатувни Е. Петросян олиб боради.
22.25 Евгений Светланов. «Ҳаёт партитураси».
23.20 — 23.50 «Магик-шоу».

ЯКШАНБА, 29

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Қайта тергов». Бадиий фильм.
10.00 «Ёшлик» студияси. «Ватанимга хизмат қиламан».
10.30 Кино таҳририяти почтасидан.
11.20 «Халқ ижодиёти».
11.50 «Сирли сандиқ». Телеўйин.
12.50 «Актёрлар ва роллар». Ўзбекистон халқ артисти Мадрайим Бобожонов.
13.35 — 15.35 «Санъат сеҳри». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Эртаклар — яхшиликка етаклар».
18.30 Футбол майдонларида.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ҳафтанома» (рус тилида).
19.30 Эълонлар.
19.35 «Ойнаи жаҳонда...»
19.55 Дам олиш концерти.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Бобби». Бадиий фильм (Ҳиндистон). 1 — 2-сериялар.
23.40 — 00.10 «Ҳафтанома».

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

17.00 «Совға».
17.30 «Сирли олам».
17.40 «4/8». Мусиқий кўрсатув.
18.10 Эълонлар.
18.15 Видео — «О».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Курьер».
20.20 «...яна об-ҳаво ҳақида».
20.30 «Камалак».
20.40 «Постфактум».
20.50 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари.
21.20 Эълонлар.
21.25 «Даракчи».
21.40 «Салом, ёшлар!»
22.20 Эълонлар.
22.25 — 00.05 Видео — «О».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Абадият ва гўзаллик ҳақида». Уйғониш даври.
10.30 «Ташрифлар ва таклифлар».
10.50 «Қалбим қўри».
11.30 — 12.00 «Подиум».

***

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.40 «Жаҳон бир ҳафта ичида».
21.05 «Интерпартнер».
21.35 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.50 «Колумб кашф этган диёр». Америкада фермер хўжаликлари.
22.35 «Мюзик-холл».
23.05 — 23.25 «Бу ажиб дунё».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.10 «Воронеж қизлари» куйлайди.
18.50 «Уолли қаерда?», «Питер Пуш». Мультфильмлар (АҚШ).
19.55 «Бутун Россия».
20.20 «Хайрия зиёфати». Бадиий фильм («Экран»).
22.00 — 22.50 «Якшанба». Ахборот-публицистик кўрсатуви.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!
«СОВПЛАСТИТАЛ» ЎЗБЕК-ИТАЛИЯ ҚЎШМА КОРХОНАСИ АҲОЛИДАН
ЧЕХИЯ ВА ГЕРМАНИЯДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН
АЪЛО СИФАТЛИ ВА ЯХШИ ҲОЛДА САҚЛАНГАН
БИЛЛУРДАН ИШЛАНГАН ИДИШЛАРНИ
СОТИБ ОЛАДИ
ТЎЛОВ ҲАҚИ КЕЛИШИЛГАН НАРХДА.
БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700185, Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги шоҳкўчаси, 29 «А» уй.
МАЪЛУМОТ УЧУН ТЕЛЕФОНЛАР: 76-75-12, 76-75-09.

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Кабель—линия иншоотларининг қайта тикланиши муносабати билан Ҳамза туман алоқа тармоғи маъмурияти «Марказ-5»да истиқомат қиладиган (1,2,51,52,53,54,55,60,65,66,67,69,70,-78,145,147,150,151,157,159,163,165-уйлар) абонентларга

34,35 — АТСларда

26 ЯНВАРГАЧА ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ БЎЛМАСЛИГИНИ

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

ТАШКИЛОТЛАР, МУАССАСАЛАР ВА КОРХОНАЛАР РАҲБАРЛАРИ ВА ҲИСОБЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 13 декабрдаги «Ўзбекистон Республикасининг 1995 йилги давлат бюджетининг асосий параметрлари тўғрисида»ги 600-сонли Қарорига биноан бадал тўловчилар томонидан иш ҳақи фондининг 40 фоизи миқдорида суғурта бадалларини тўлаш тартиби ва шартлари сақланиб қолинади ва қуйидагиларга ўтказилади:

— Ижтимоий суғурта жамғармасига — 36,0 фоиз,
— Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашига — 2,0 фоиз,
— Аҳоли бандлигига кўмаклашувчи фондга — 2,0 фоиз.

Тошкент шаҳар ижтимоий суғурта жамғармаси ўз вақтида суғурта бадал тўловларини таъминлашингизни илтимос қилади.

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги
САВДО БОШ БОШҚАРМАСИНИНГ
ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-МАИШИЙ КОМБИНАТИГА
Эркаклар ва аёллар устки кийимларини тикувчи усталар; аёллар енгил кўйлакларини тикувчи усталар; шим тикувчи усталар; фаррошлар; дурадгор, сартарошлар; барча турдаги кийимларнинг бичиқчилари
КЕРАК
Манзилимиз: Чехов кўчаси, 38-уй
(Миробод туман суди ҳовлисида).
Телефон: 56-39-28.

«ШЕРИК» КИЧИК КОРХОНАСИ
Корхоналар ва шахсларга қалинлиги 25 мм — 60 мм, узунлиги 6,5 м бўлган тахталар, думалоқ ёғочлар, эшик ва ромларни, Ангрен кўмирини
СОТАДИ
Корхона ва шахслардан эшик,ром,балконга ром ясаб беришга
БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Корхона қишлоқ хўжалик маҳсулотларини, аудио-видео аппаратларини, иш кийимларини, қўлқопларни
СОТИБ ОЛАДИ
Ҳисоблашиш алмаштириш йўли билан ҳам қилиниши мумкин.
Ҳар қандай таклифларни кўриб чиқамиз.
Дурадгор ва усталарни ишга таклиф қиламиз.
Телефонлар: 23-25-19, 21-34-86,
Факс (3712) 55-47-40.
Манзилимиз: Юнусобод тумани, 15-мавзе, 58-уй, 85-хона.

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Мирзо Улуғбек туман алоқа узелида телефон тармоғи қайта тикланиши муносабати билан

Улуғбек қўрғонидаги АТСда

25-30 январь кунлари ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ БЎЛМАЙДИ

31 январдан бошлаб мазкур АТС рақамларини теришда ўзгариш бўлади. 69-50-00 дан 69-59-99 гача бўлган телефон рақамлари 61-50-00 дан 61-59-99 гача бўлган телефон рақамларига ўзгартирилди.

69-40-00 дан 69-49-99 гача бўлган телефон рақамлари 61-60-00 дан 61-69-99 рақамларига ўзгартирилди.

Масалан, 69-52-55 рақами, энди 61-52-55, 69-42-55 рақами эса энди 61-62-55 бўлади.

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

ИВЕРСОН
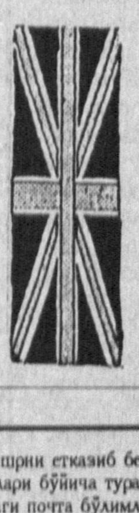
ЯНГИ ДОРИХОНА ОЧИЛДИ
ДОИМО САВДОДА:
анальгин, баральгин, фестал, трентал, лазекс, таревид, клафоран, сургам ва бошқалар бор.
УЛГУРЖИ ХАРИДОРЛАРГА ИМТИЁЗЛАР БЕРИЛАДИ.
Дорихона манзили: Тошкент шаҳри, Чилонзор даҳаси, 1-мавзе, 65-уй. ТЕЛЕФОН 77-44-28.
«ХЕХСТ» фирмаси — бу Сизнинг муваффақиятингиз ва тўғри танловингиздир!

Халқлар дўстлиги саройида
20 январь соат 18.00 да, 21, 22 январь соат 14.00 ва 18.00 да
Россия халқ артисти ЕВГЕНИЙ ПЕТРОСЯН КОНЦЕРТИ
Чипталар сотилмоқда.

Тошкент яхна ичимликлар корхонаси жамоаси цех бошлиғи И.М.Қўқонбоевга онаси

Турсуной Ғоибовна ҚЎҚОНБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.